

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsának határozata az állattenyésztés és takarmánytermelés fejlesztéséről az 1951-es és 1952-es években

A hároméves terv időszakában és az öt éves terv első évtizedében a Magyar Dolgozók Pártja, a kormány és a munkásosztály segítő támogatása s a dolgozó parasztság szorgalmas munkája eredményeként az ország állattalállománya jelentősen megnövekedett. A fasiszta háborús pusztítás az ország állattalállományát féltre csökkentette, mégis ma már a szarvasmarha és sertésállomány meghaladja a háború előttit, a lovak és a juhok száma pedig azt megközelíti.

Megtettük az első lépéseket a nagyüzemi szocialista állattenyésztés megteremtésére, a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban. Az állami gazdaságok mind nagyobb mértékben adnak tenyészállatokat a dolgozó parasztság állattalállományának feljavitására.

Vannak eredmények az állatbetegségek megelőzése és visszaszorítása terén, különösen a

baromfi és sertéspestisnél, valamint a tenyészbenáságnál.

Állattenyésztésünk azonban — különösen a Szovjetuniónál élénjáró szocialista állattenyésztéshez viszonyítva — erősen elmaradt és tervszérien.

Nagyon alacsony az állattenyésztés termelékenysége, a tej, zsír, gyapjú, tojás hozam és a szaporaság. Nem folyik megfelelő — a micurini biológia alapján álló — tenyésztési munka. Nem fordítottak kellő gondot az állatbetegségek megelőzésére s nem használták fel az élénjáró szovjet tudomány állategészségügyi tapasztalatait.

Különösen elmaradt a szántóföldi takarmánytermelésünk, a rétek és legelők hozama pedig alacsony.

A meglévő takarmányokat sem használják fel gazdaságosan. Ez a helyzet veszélyezteti az állattalállomány mennyiségének és minőségének további fejlődését.

Az állattenyésztés és a takarmánytermelés fejlesztéséről az 1951-es és 1952-es években a következőkben kell elhatározni:

I. Állattenyésztés

Öt éves népgazdasági tervünk egyik fő feladatának mezőgazdaságunk és ezzel együtt állattenyésztésünk elmaradottságának felszámolását és a dolgozó élet-színvonalának fokozatos emelését tűzte ki. Ennek megvalósítása érdekében a Népköztársaság minisztertanácsa elrendeli, hogy az ország állattenyésztését és takarmánytermelését az 1951. és 1952-es években mennyiségileg emelni, minőségileg pedig jelentősen fejleszteni kell. Ezért a minisztertanács a következő határozatokhoz:

a) **Állattalállományunk létszámát** olyan mértékben kell emelni, hogy az 1952. év végére 2,8 kat. hold szántóföldre, ezen belül az állami gazdaságokban 2,4 kat. hold, a termelőszövetkezetekben (csoportokban) a közös és háztáji állományt figyelembe véve legalább 2,7 kat. hold szántóföldre jusson egy számos állat.

A **sertésállományt** az 1951. év végéig 400 ezer, az 1952. év végéig további 600 ezer darabbal, azon belül a kocaállományt 1951-ben 46.000, 1952-ben további 70 ezer darabbal kell emelni.

A **szarvasmarhaállományt** az 1951. év végéig 170.000, az 1952. év végéig további 200.000 drb-al, ezen belül a tehénállományt 1951-ben 113.000, 1952-ben további 118.000 darabbal kell emelni.

A **loállományt** elsősorban minőségileg kell feljavitani.

A **juhállományt** az 1951. év végéig 230.000, az 1952. év végéig további 270.000 drb-al, ezen belül az anyajuhállományt 1951-ben 120.000, 1952-ben további 150.000 drb-al kell emelni.

A **baromfi törzsállományt** az 1952. év végéig 5.300.000 drb-al kell emelni.

b) **A szarvasmarhatenyésztésben** minden száz tehén után országos átlagban 1951-ben 69, 1952-ben 70 borjút, állami gazdaságokban 1951-ben 72, 1952-ben 75 borjút, a termelőszövetke-

zetekben pedig 1951-ben 70, 1952-ben 72 borjút kell felnevelni.

A **lőtenyésztésben** a 100 kanca után cső csikók számát országos átlagban az 1952. év végéig 15 százalékkal kell emelni.

A **sertésenyésztésben** országos átlagban el kell érni, hogy minden koca után 1951-ben zsírsertésnél 6, keresztezett sertésnél 7, hússertésnél 8 malacot, 1952-ben zsírsertésnél 7, keresztezett sertésnél 8, hússertésnél pedig 9 malacot neveljenek fel. Ezen belül az állami gazdaságokban 1951-ben egy koca után zsírsertésnél 8 malacot, keresztezett sertésnél 9, hússertésnél 12, 1952-ben zsírsertésnél 9 malacot, keresztezett sertésnél 11, hússertésnél 15, a termelőszövetkezetekben pedig 1951-ben zsírsertésnél 6, keresztezett sertésnél 7, hússertésnél 11 malacot, 1952-ben zsírsertésnél 8, keresztezett sertésnél 10, hússertésnél pedig 13 malacot kell évente felnevelni.

A **juhnyelésztésben** országos átlagban minden száz anyajuh után 1951-ben 90, 1952-ben 95 bárányt, az állami mezőgazdaságokban 1951-ben 120, 1952-ben 125, a termelőszövetkezetekben pedig 1951-ben 100, 1952-ben pedig 110 bárányt neveljenek fel.

c) **Az évi tejhozamot** a zsírtartalom fokozása mellett országos átlagban tehenenként 1951-ben 200 literrel, 1952-ben további 200 literrel kell emelni. Ezen belül az állami gazdaságokban 1951-ben 3000, 1952-ben 3300 liter, a termelőszövetkezeteknél pedig 1951-ben 2200, 1952-ben pedig 2500 liter évi átlagos tejhozamot kell tehenenként elérniük.

A **gyapjúhozam** átlagát felnőtt juhoknál országos átlagban 1951-ben 4,2, 1952-ben 4,5 kg-ra kell emelni. Az állami gazdaságokban 1951-ben 5, 1952-ben 5,5 kg, a termelőszövetkezetekben pedig 1951-ben 4,6, 1952-ben 4,9 kg évi gyapjúhozamot kell elérni.

Az évi tojás hozamot országos

átlagban 1951-ben tyúkonként 10 drb-al, 1952-ben további 10 drb-al kell emelni. Az állami gazdaságokban 1951-ben 120, 1952-ben 150 drb-ra, a termelőszövetkezetekben pedig 1951-ben 110, 1952-ben 130 drb-ra kell emelni tyúkonként az évi tojás hozamot.

A **sertések hizlalásánál** országos átlagban 100 kg abrak takarmány után 1951-ben 17, 1952-ben 18,5, ezen belül az állami gazdaságokban 1951-ben 20, 1952-ben 21 kg, a termelőszövetkezetekben pedig 1951-ben 17,5, 1952-ben 19 kg súlygyarapodást kell elérni.

d) **Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek állattételeinek** emelkedésével és a termelékenység fokozásával egyidejűleg az 1952. év végére el kell érni, hogy a termelőszövetkezeti tagok háztáji állattalállományának fejlesztése és az állami gazdaságok állandó dolgozó részére állattartás lehetővé tétele segítségével — ezek a gazdaságok fogvaszlási célokat szolgáló állati termékek előállításában a közfogyasztásnak adják át.

B. Takarmánytermelés

Az állattételek emelésének és az állattenyésztés termelékenységének érdekében fokozni kell a takarmánytermelést és biztosítani kell annak hasznosítását. A kukorica termelés országos átlagait az 1950-hez viszonyítva, az 1952. év végéig kat. holdanként 4 mázsával, ezen belül az állami gazdaságokban 5 mázsával, a termelőszövetkezetekben pedig 4,5 mázsával kell emelni.

A **szántóföldi takarmánytermelés** országos termelési átlagait 1950-hez viszonyítva, az 1952. év végéig 30 százalékkal, ezen belül az állami gazdaságokban 40 százalékkal, a termelőszövetkezetekben pedig 32 százalékkal kell fokozni.

A **rétek hozamát** az 1952. év végéig kat. holdanként 2,5 mázsával, a legelők hozamát pedig 2,8 mázsával kell emelni.

A **termésföltekek** fokozása mellett növelni kell a szántóföldi takarmányok vetésterületét. Szálas takarmányt kell termelni 1951-ben a szántóterületnek 11 százalékán, 1952-ben pedig 12 százalékán. Másodnövényekkel kell bevetni 1951-ben 600.000, 1952-ben pedig egymillió kat. holdat.

A **küszöktől célközvetítés** érdekében a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa a következő feladatok megvalósítását írja elő:

I. Takarmánytermelés

A **takarmánytermelés fokozása** érdekében a) a földművelésügyi miniszter, valamint a megyei, járási és községi tanácsok gondoskodjanak a takarmányfélék vetőmagellátásáról (a termelési körzeteknek megfelelő nemesített árpa, zab és kukorica vetőmagról). 1951-ben a vetésterület 10 százalékának, 1952-ben pedig a vetésterület 20 százalékának megfelelő mennyiségben.

A **kukorica**, s általában a kapásnövények legalább háromszori kapálásáról, a szántóföldi szálaste-

karmányok gyomirtásáról és a kaszálások után fogvaszlásáról.

A **szántóföldi takarmánytermelés** öntözéséről az 1952. év végéig 40 ezer kat. holdon.

A **kukorica termelésénél** — elsősorban az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben — a Szovjetuniónál alkalmazott négyzetes vetési, pótbeporozásos módszer alkalmazásáról 1951-ben 200 ezer kat. holdon, 1952-ben pedig 500 ezer kat. holdon.

b) **A földművelésügyi miniszter**, továbbá megyei, járási s községi tanácsok a dolgozó parasztok bevonásával gondoskodjanak:

— A réteken és a legelőkön a vizek tárolására szolgáló sáncok és ártek rendezéséről, a gyomok és gyombokrok irtásáról, az idegen anyagok eltávolításáról, a vakondtársaságok és szombékok elgyengítéséről, az itatóberendezések és utak környékének rendezéséről.

— A legelők szakszerű beosztásáról, a szakaszhatárok megjelöléséről és a szakaszok legeltetés bevezetéséről.

— A legelő- és szakaszhatárok fátásáról, szélvédő pázszták és fásdőlők létesítéséről.

— A legelőknél (s laza talajú legelők kivételével), ősszel és tavasszal a réteken pedig kaszálás után a fogvaszlás elvégzéséről, továbbá a legelők 10 százalékának trágyázásával való öntözéséről vagy trágyázásáról.

— A helyi vizek kihasználásával az 1952. év végéig 100 ezer kat. holdon a folyók, patakok, állóvizek és bővíző kutak közelében fekvő rétek és legelők elárasztásáról, vagy csörgőzéstől öntözéséről.

c) **A rejtett takarmányforrások** feltárása és felhasználása érdekében a földművelésügyi miniszter, valamint a megyei, járási és községi tanácsok biztosítsák a kukoricaszárak október 15. napjáig való betakarítását, a napraforgó lánynak és a szóőrökörnek takarmányozásra való összegyűjtését, a füvek elvinnései előtt a ki nem használt legelőszekaszoknak, továbbá az ározpartoknak feltételeknek, erdei tisztásoknak rendszeres kaszálását valamint a különböző kapásnövények takarmányozására alkalmas száraitak levételét, (pl. borsószár, répa-levél, napraforgó-levél stb.) takarmányozási célokra való felhasználását.

II. Építkezés, gépesítés és vizellátás fejlesztéséről

a) **A földművelésügyi és építésügyi miniszter** gondoskodjék az állami gazdaságokban részben helyreállítással, részben új építkezésekkel 1951-ben 63.500 darab számos állatra, istállók és ólak, 28.800 drb számos állatra pedig silók, 1952-ben 108.700 darab számos állatra istállók és ólak, 32.000 számos állatra pedig silók építéséről. Baromfiak elhelyezésére 1951-ben 135.300, 1952-ben pedig 101.600 négyzetméter új férőhelyt kell biztosítani. A termelőszövetkezetekben túlnyomórészt átalakítások, részben új építkezések útján tehenként 6, lovaként 9, juhoként 0,8, anyakocáknak 5 és fél, hizsertésnék 1, hat baromfiára 1 négyzetméter alapterületű férőhelyt kell létesíteni.

Az állami gazdaságokban haz-

— Gondoskodjanak arról, hogy elsősorban a kukoricaszár és a répa-levél felhasználásával az állami gazdaságok és termelőszövetkezetekben lehetőleg az egyenlő gazdálkodó dolgozó parasztok is — az utóbbiak egyszerűbb eljárással: föld-ártek-silózással, szombolyázással — számos állatonként két köbméter silótakarmányt készítsenek.

d) **A takarmánytermelő területek** növelése érdekében a földművelésügyi miniszter gondoskodjék 1951-ben 50.000 kat. hold, 1952-ben további 50.000 kat. hold olyan legelőterület feltelítéséről, amelyen szántóföldi takarmánytermeléssel nagyobb eredményeket lehet elérni.

e) **Az állami gazdaságoknak** írja elő a földművelésügyi miniszter, hogy zöhd és vizenyös takarmány-szükségletüket, valamint széná és szalma szükségüket teljes egészében saját termelésükből fedezzék s ezért 1951-ben szántó területük 19 százalékán, 1952-ben pedig 20 százalékán termeljenek szállításakarmányokat és mindkét évben termeljenek másodikvetésű takarmánynövényeket szántóterületük 25 százalékán.

f) **A földművelésügyi miniszter** javasolja a termelőszövetkezeteknek, hogy 1951-ben szántóterületük 18 százalékán, 1952-ben pedig 16 százalékán, termeljenek szálastakarmányt és ezen felül vessenek másodikvetésű takarmánynövényeket szántóterületük 20 százalékán. Az abrak takarmány-szükségletét biztosítása céljából 1951-ben szántóterületük 27 százalékán, 1952-ben pedig 30 százalékán termeljenek takarmányféléket. A termelőszövetkezeti tagok is termeljenek takarmányféléket háztáji gazdaságuknak legalább egyharmadrészen.

g) **Az állami gazdaságok** és az 500 kat. holdnál nagyobb területű termelőszövetkezetek már az 1951. év folyamán vezessék be a zöhd takarmányok folyamatos termelését (zöhd futószalag) és biztosítsák a korai tavasztól késő őszi zöhd takarmány-és téli silótakarmány-szükségletüket. Gondoskodjanak a takarmányozó brigádok felállításáról és azok munkájának helyes megszervezéséről.

h) **A földművelésügyi miniszter** gondoskodjék arról, hogy az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben a tejlő teheneknél és kancáknál vezessék be az egyedi takarmányozást.

i) **Az állami gazdaságok** és az 500 kat. holdnál nagyobb területű termelőszövetkezetek már az 1951. év folyamán vezessék be a zöhd takarmányok folyamatos termelését (zöhd futószalag) és biztosítsák a korai tavasztól késő őszi zöhd takarmány-és téli silótakarmány-szükségletüket. Gondoskodjanak a takarmányozó brigádok felállításáról és azok munkájának helyes megszervezéséről.

h) **A földművelésügyi miniszter** gondoskodjék arról, hogy az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben a tejlő teheneknél és kancáknál vezessék be az egyedi takarmányozást.

lag kell elvégezni az építkezéseket abban az esetben, ha az építkezések értéke százerez forintnál kisebb, vagy ha nagyobb is, de az ötszázerez forintos értékhatárt nem haladja meg és az építkezések elvégzése nagyobb műszaki felkészültséget nem igényel. Az anyag-szükséglet pedig a helyi forrásokból fedezhető. Hasonlóképpen házilag kell elvégezni az építkezéseket a termelőszövetkezetekben, ha az építkezések értéke 50 ezer forintnál kisebb és azt 40—50 százaléban saját munkáerővel és anyaggal végzik.

b) **A növénytermelési miniszter** a takarmánytermelés fokozása, eredményesebb összegyűjtése és gazdaságosabb felhasználása érdekében biztosítsa az alábbi érdekes feladatokat és a földművelésügyi

Miniszter rendelkezésére bocsátását:

1. A szalastakarmány időben való betakarítása céljából 1951-ben 250 darab traktoros fűkaszt, 700 darab fogatos fűkaszt, 1000 darab lögréblyét, 1952-ben pedig 400 darab fogatos fűkaszt, 1000 db fogatos fűkaszt és 800 darab lögréblyét.

2. A takarmányok jobb előkészítése érdekében 1951-ben 190 db kalapácsos daráló, 250 db motoros szeszkavógót, 1952-ben pedig 300 darab kalapácsos daráló és 340 darab motoros szeszkavógót.

3. A szilázs nagymérvű kiterjesztése érdekében 1951-ben 700 darab, 1952-ben pedig 720 darab szilázst.

4. A rétek és legelők ápolási munkáinak elvégzéséhez 1951-ben 500 darab réboronát, 1952-ben pedig 2500 darab réboronát, 500

darab régyalút és 500 darab trágyázólajtót.

5. Egyéb állatgondozási és takarmányozási munkák elvégzésére 1951-ben 500 darab, 1952-ben pedig 600 darab különböző egyéb (nyíró, fejő stb.) munkagépet.

c) A földművelésügyi miniszter az 1950. évi december hó 31-ig alapítsa meg az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek állatállományának vízszükségleti normáit, gondoskodjék a gazdaságok vízszükségletének zavartalan biztosításáról. Azokban az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben, ahol villanyenergia áll rendelkezésre, víztartályokat kell létesíteni, ahonnan a napi vízszükséglet külön szállítóberendezés igénybevétele nélkül biztosítható. Állami gazdaságunkban s fejlettebb termelőszövetkezetekben meg kell kezdeni a téhenészetben az önitálós rendszer megvalósítását.

III.

A tenyésztői munka megjavítása érdekében

a) Az egyes állatfajoknál a következő tenyésztési irányt kell megvalósítani:

Szarvasmarhatenyésztésben a magyar-tarka marha minál jobb tej- és hústermelő képességének kialakítása.

Lótenyésztésben a lovak munkaképességének, szívósságának fokozása, valamint a hasznosítási célnak megfelelő testalkat kialakítása.

Sertésenyésztésben a fejlődési erő fokozása, a hús- és zsírtartalom növelése.

Juhtenyésztésben a magyar fésűs és cigája juhajták megjavítása, gyapjú- és tejhozamuk növelése.

Baromfi-tenyésztésben a tojás- és hústermelés fokozása.

b) Az egyes állatfajoknál az alábbi tenyésztési irányt kell követni:

1. A szarvasmarhánál az ország egész területén a magyar tarka fajta, ebből Zala, Somogy, Baranya, Csongrád és Békés megye területén a gyorsabb fejlődésű és magas tejhozam mellett nagy húshozamú (hús-tejjellegű), az ország többi részén az elsősorban nagy tejhozamú, de emellett jó húshozamú (tejes-húsjellegű) fajta.

2. Lónál az Alföld déli és keleti részében, valamint Nógrád megyében a Nonius, Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi hegyvidékén a Lipicai, a Dunától déli és nyugati részén, továbbá Muraköz, az ország többi részében pedig a magyar félvér fajta.

3. Sertésnél a Dunától északnyugati és déli részén, továbbá Békés megye déli részén és Pest megyében a fehér hússertés, Békés megye többi részén, a Balaton környékén, Fejér és Komárom megye területén a fehér hússertés és a mangalica, a Duna és Tisza-közének és Szolnok megyének déli részén, továbbá Csongrád megyében a berkshíri és a mangalica, az ország többi részén pedig a mangalica fajta.

4. A juhánál Bács-Kiskun megyében a cigája, az ország többi részén a magyar fésűs-fajta.

5. A baromfinál az ország egész területén a fehér, sárga és kendermagos magyar tyúk és tojástermelő gazdaságokban a Leghorn tyúk, a teljesen fehér tollazatú magyar lúd, a pekingi és a pekingivel javított fehér tollazatú magyar kacs, a bronzpulyka és a sötétebb kékeszürke színű tollazatú gyöngytyúk-fajta.

c) A földművelésügyi miniszter a fenti irányelvek alapján részletesen állapítsa meg a tenyésztési irányt és ennek során legyen figyelemmel a tenyésztési és keresztesztési célokat szolgáló zárt tenyésztésekre is. A földművelésügyi miniszter gondoskodjék arról, hogy az 1952. év végéig mindenütt a te-

nyésztésnek megfelelő apaállal legyen. Gondoskodjék a tenyésztésnek megfelelő apaállat és anyaállat-kiválasztás és felnevelés bevezetéséről.

1. Az apaállat-ellátását úgy szervezze meg, hogy

1951-ben 70, 1952-ben 75 darab tehénre és tenyésztérett üszőre essék egy darab természetes úton fedező bika, 1951. és 1952. években 70 természetes úton fedeztetésre kerülő kancára essék egy mén, az állami gazdaságokban 1951-ben 25, 1952-ben 30 kocára, a termelőszövetkezetekben 1951-ben 20, 1952-ben 25 kocára, a köztenyésztésben pedig 1951-ben 35, 1952-ben 30 kocára jusson egy kan.

2. A szarvasmarha és loállomány számbell és minőségi fejlesztése érdekében a földművelésügyi miniszter — a kiváló apaállatok tenyésztésének jelentős kiterjesztése, a meddőség csökkentése, a szaporodási százalék emelése céljából, fejlessze tovább a mesterséges megtermékenyítési hálózatot. Létesítsen 1951-ben kettő, 1952-ben újabb kettő mesterséges szarvasmarha megtermékenyítő állomást. 1951-ben 31, 1952-ben pedig 30 szarvasmarha megtermékenyítő fiókkállomást, ezenfelül 1951-ben 30, 1952-ben 20 mesterséges lótermékenyítő állomást. Biztosítsa ezzel 1951-ben a fedeztetésre kerülő tenyész és tenyészérett üszőállomány 6 százalékát, a kancaállomány 12 százalékát, 1952-ben pedig a fedeztetésre kerülő tehén és tenyészérett üszőállomány 8 százalékát. Az 1951. év végére el kell érnie azt, hogy a mesterséges megtermékenyítésnél 15 százalékkal több legyen a vemhesség, mint a természetes fedeztetésnél. Az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben irányt kell venni a mesterséges megtermékenyítés általános bevezetésére.

3. A földművelésügyi miniszter kötelezzen minden állattartót a tenyésztésre (szaporításra) alkalmas nőivarú szarvasmarha, ló, sertés és juhállományának a fedeztetési időny alatt az ivarzás időpontjában való fedeztetésére. Kötelezzen minden állami gazdaságot, termelőszövetkezetet és Községi Tanácsot illetési terv készítésére. Az illetési tervben a sertés- és juhállomány mennyiségének gyorsított növelése érdekében írja elő az évenként háromezret, illetve kétvenként háromszori elletéseket, különösen az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek szaporító gazdaságai-
ban.

4. A földművelésügyi miniszter tegye kötelezővé minden tenyésztésre és továbbtartásra alkalmas növendékállat (szarvasmarha, ló, sertés, juh) hasznosítási célnak megfelelő felnevelését. Az állami gazdaságokban külön növendéknevelő telepeket kell létesíteni a termelőszövetkezetek és az egyéni gazdálkodó dolgozó parasz-
tok jömnőségű növendékállatokkal való ellátása érdekében.

5. Az állami gazdaságokban és

a termelőszövetkezetekben a termelékenység fokozása érdekében selejtezni kell a terméketlen és alacsony teljesítőképességű, rossz takarmányértékesítő, gyenge szervezeti egységeket. A selejte-
zést évente kétszer, ősszel és tavasszal kell végrehajtani.

A földművelésügyi miniszter a selejtezésre vonatkozó rendelkezéseket, irányelveket az 1951. év január hó 1. napjára adja ki és rendelje el a selejtezés végrehaj-
tását.

d) A földművelésügyi miniszter dolgozzon ki új törzskönyvelési rendszert, amelyben a tenyészállatok elbírálásánál a külső testformák adatait felül elsősorban az adott tartás, köllmények között elért tenyészési és termelési eredményeket kell figyelembe venni. Ezeknek együttes kiértékelése főként a tejhozam, zsírszázalék, szaporaság, felnevelési tulajdonság alapján állapítsák meg az állat tenyészértékét.

1. Az új törzskönyvelést az 1951. évi január hó 1. napján kell bevezetni.

A törzskönyvelést az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek tenyészfelében alkalmazni kell,

az egyéni dolgozó parasztság pedig a törzskönyvelést mint a minőségi állattenyésztés egyik leghatásosabb eszközt minél kiterjedtebb mértékben használja fel állatállományának minőségi fejlesztésére.

2. A tenyésztési verseny kiak-
kítása, a tenyészési és termelési eredmények során elért módszerek átadása, a tenyészői kedv fokozása a tenyészői munka elismerése és jutalmazása érdekében országos, megyei és járási állatkiállításokat, állatdíjazásokat kell tartani. Az állatkiállítások és állatdíjazások szabályait az érdekeltektől miniszterrel egyetértésben a földművelésügyi miniszter állapítsa meg.

e) A földművelésügyi és a belkereskedelmi miniszter a tenyész és vágóállatforgalmi vállalatok útján az egyéni dolgozó parasztságot, a termelőszövetkezeteket és az állami gazdaságokkal mindkét ivarú növendékállatokra kössön minél szélesebb körben tenyészési, illetőleg tartási szerződéseket, a haszonállatokra pedig hízalási, szállítási, tenyészési, tartási szerződéseket. A tenyészési, tartási, hízalási és szállítási szerződéseket úgy kell ütemezni, hogy a szállítások az év minden szakában a szükségletnek megfelelően történjenek.

Az 1952. évi január hó 1. napjától kezdődően tenyészési célra csak termelési és tenyészési ellenőrzés alatt álló, vagy törzskönyvezett leszármazású egyedekre lehet szerződést kötni.

A szerződéses ár mindenkor magasabb legyen a piaci árnál.

IV.

Az állati betegségek megelőzése és visszaszorítása érdekében az állattenyésztési terv célkitűzéseinek biztosítása végett megelőző intézkedésekkel és megfelelő kezeléssel a lehető legkisebbre kell csökkenteni az állatbetegségek kártételét. A földművelésügyi miniszter gondoskodjék arról, hogy a fertőzőbetegségek megelőzésére és elfojtására előírt rendszabályokat (fertőtlenítés, betegségek bejelentése, állatforgalmi korlátozások, hullaeltakarítások stb.) az állami gazdaságok, állami vállalatok, termelőszövetkezetek, valamint az egyéni dolgozó parasztságot maradéktalanul betartsák.

1. A mesterséges megtermékenyítéssel kapcsolatban meg kell szervezni és nagy arányban ki kell szelcsiteni a meddőség elleni küzdelmet. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek szarvasmarha és loállományát negyedévenként vemhességre meg kell vizsgálni és szükséghez képest meddőségi kezelés alá kell

venni. Az egyéni dolgozó parasztságot szarvasmarha és loállományában fellépő meddőségeket működési körzetükben a mesterséges megtermékenyítő állomások, illetőleg az állatorvosi ambulanciák kezeljék. A szarvasmarhák járványos elvetéltése ellen az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek elsősorban az ellető állatok létesítésével védekezzenek.

2. A szarvasmarhagümőkór elterjedésének megakadályozása érdekében évenként kétszer tuberkulizációt kell az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek állományát,

a reagáló (tuberkulizálással fertőzött) állatokat a gazdaságban belüli szigorúan el kell különíteni, közzük a gyenge termelőképességűeket ki kell selejtezni, a reagáló állatok borjait pedig mesterségesen kell felnevelni.

A sertésgümőkór elterjedésének megakadályozására a gümőkóros állománytól származó tejet továbbá mindennemű konyhahulladékot, vagy állati eredetű takarmányt csak előzetes felőzés után szabad a sertések etetésére használni.

A baromfi-gümőkór kiküszöbölése érdekében az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek baromfiállományukat minden évben tuberkulizáltassák és a reagáló állatokat húsra értékesítik.

3. A sertéspesztis elleni védekezés terén irányt kell venni az élő vírus-
sai törzsek oltás fokozatos kiszorítására és a kristályvízgyökének minél szélesebb körben való bevezetésére.

4. A felnevelési betegségek (malacinfuzza, hurutos tüdőgyulladás, borjak tüdő és bélgyulladása) szempontjából át kell vizsgálni az állatokat és az anyaállatokat, az állat-
lőttek és a növendékállatok tartásában, takarmányozásában mutatkozó hibákat fokozatosan ki kell küszö-

a) Állattenyésztésünk minőségi fejlesztése és tervszerű ellátása érdekében irányt kell venni arra, hogy az állattenyésztés és állategészségügy különböző területein foglalkoztatott szakmunkások és vezető káderek az alábbi szakképzési területekkel rendelkezzenek:

1. Alapfokú szakképzéssel: Az állattenyésztő, szaporító és árutermelő állami gazdaságok, valamint a termelőszövetkezetek állattenyésztési foglalkozó brigád- és munkacsoport vezetői, az állami apaállatgondozó és az állategészségügyi szakemberek;

2. Középfokú szakképzéssel: A járási tanács végrehajtóbizottsága mezőgazdasági osztályának állattenyésztési (takarmánygazdálkodási) előadói, törzskönyvezetési és körzeti ellenőrei, az állami gazdaságok tenyésző szaporító és árutermelő gazdaságában az állattenyésztő majorok és a termelőszövetkezetekben az állattenyésztőtelepek vezetői, az ezernél nagyobb befogadóképességű ipari hízalók szakszervezői, az állattenyésztési és állategészségügyi technikusok;

3. Felsőfokú szakképzéssel: A földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztályának és az állami gazdaságok igazgatósága állattenyésztési osztályának előadói, a Megyei Tanácsok végrehajtóbizottságának mezőgazdasági osztályán az állattenyésztési csoport előadói, az állami gazdaságok megyei központjainak állattenyésztési előadói és a nagyobb állattenyésztő állami gazdaságok és termelőszövetkezetek állattenyésztési vezetői, az ötezer-nél nagyobb befogadóképességű ipari hízalók szakszervezői.

b) A célkitűzés megvalósítása érdekében a földművelésügyi miniszter gondoskodjék megfelelő számban magasszintű tanfolyamok szervezéséről, megfelelő számú állattenyésztési és állategészségügyi technikum felállításáról, a mezőgazdasági akadémiák, továbbá az agrárgyermek rendes és levelező hallgatói létszámának a szükséghez képest történő felméréséről, valamint oktatók biztosításáról.

Az 1951-es és 1952-es években összesen

110.000 dolgozót kell tanfolyamos oktatásban, 1800 dolgozót középfokú oktatásban, 800 dol-

bőlni. Mind az anya, mind pedig a növendékállatok részére biztosítani kell a szabadban való mozgást. Kerülni kell a fiatal állatok hajtatását, szállítását és övni kell őket a megfázástól. Gondoskodni kell a beteg állatok korszerű gyógyításáról.

5. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek juhállományát évente kétszer rühesség szempontjából át kell vizsgálni és az esetleg fertőző nyájakat megfelelően kezelni kell. Ugyancsak át kell vizsgálni rühesség szempontjából az egyéni dolgozó parasztságot nagyobb létszámú juhállományát, minden év május hó első napjára. A fertőző nyájakat kezelni kell.

6. A tenyészbenaság és a takonykór megelőzése céljából évente egyszer vérvizsgálatnak kell alávetni az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek loállományát és a reagáló állatokat tenyészbenaság esetén meg kell jelölni, takonykór esetén pedig ki kell írni.

7. Az ország egész baromfiállományát évente egyszer védőoltásban kell részesíteni, a baromfipestis ellen. Az évközben esetleg fellépő betegségeket góccoltásokkal kell elfojtani.

8. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek szarvasmarha-
és juhállományát a legelőre való kihajtás előtt 3-4 héttel ugyancsak be kell oltani. Az egyéni dolgozó parasztságot ló- és juhállományát — ha ezeket fertőzőt legelőre hajtják — kihajtás előtt 3-4 héttel ugyancsak be kell oltani.

Ha az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek, valamint az egyéni dolgozó parasztságot szarvasmarhát sercezőkkel fertőzőt legelőre hajtják ki, a kihajtás előtt védőoltásban kell részesíteni.

9. További intézkedéseket kell végrehajtani a baromfi-fuzus, a mélytyúk, a gödöllőgyőr, a gyomor és tüdőfertőzés visszaszorítására és kiirtására. Az állategészségügy érdekében 1951-ben tíz ambulanciát, 1952-ben pedig 15 ambulanciát kell építeni.

V.

gozót pedig felsőfokú oktatásban részesíteni.

A földművelésügyi miniszter gondoskodjék az állattenyésztés és állategészségügy területén dolgozó szakkaderek és szakmunkások tervszerű beosztásáról, akadályozza meg az indokolatlan és káros személycseréket.

c) A szakmai oktatás és a tudományos továbbkutatás fejlesztése érdekében a földművelésügyi miniszter gondoskodjék arról, hogy a tudományos munka segítse az állattenyésztés mennyiségi és minőségi fejlesztését, a termelési költségek csökkentését. Ennek előérése végett a kutatóintézetek oldják meg a következő feladatokat:

1. Állítsanak elő zöldsáron élő, szárazságtűrő, bőtermő kukoricafajtákat. Nemesítsenek ki nagytermű, nagy takarmányértékű lucernát, dolgozzák ki azokat az agrárotechnikai és trágyázási szabályokat, amelyeknek segítségével a rétek és legelők hozamát lényegesen emelni lehet. Dolgozzák ki a szalastakarmány-növények olyan nagyüzemi öntözési módszereit, amelyek hatékonyan legalább száz mázsza szénatermést lehet elérni, alapítsák meg a tömegtakarmányok helyes felhasználásának módját, alapítsák meg a legjobb takarmányértékesítési módszereket.

d) Dolgozzák ki állatfajonként a szaporaság emelésének módszereit.

Tenyészessenek ki az eddignél magasabb termelékenységű állatfajtákat, elsősorban: magas tejhozamú, emellett nagy húshozamú magyar tarka szarvasmarhát, szapora, nagytestű, zsír- és hússertés fajtát, magas gyapjúhozamú juhajtát, állapítsák meg a legjobb felnevelési eljárásokat.

e) Az állategészségügy terén legyen főfeladatunk a brucellosis, a sertések fertőző gyomor- és bélgyulladása, a felnevelési betegségek, a gümőkór és a sertéspesztis megelőzésével kapcsolatos alapvető kérdések tisztázása, illetőleg ezeknek a betegségeknek leküzdése.

A földművelésügyi miniszter gondoskodjék arról, hogy a tudományos kutatók feladataik megoldása során szorosan működjenek együtt az állami gazdaságokkal és a termelőszövetkezetekkel. A kutatók

nyújtsanak közvetlen segítséget az egyes állami gazdaságoknak és termelőszövetkezeteknek és a tudományos kutatás és gyakorlat együttműködésének eredményeként a szovjet állattenyésztési tudomány nyomán vessék meg az önálló állattenyésztési tudomány alapját.

VI.

A munkaszervezet megszilárdítása érdekében a termelőszövetkezetekben a végzett munka szerinti jövedelmrészesedés, az állami gazdaságokban a helyes munkabérezés, valamint általában a munka helyes megszervezése és a jó állattenyésztési és takarmány termelési eredmények jutalmazására a földművelésügyi miniszter valószínűleg a következőket:

a) termelőszövetkezetek állattenyésztési és takarmánytermelési munkagységeit az ezévi tapasztalatok alapján módosítsa és az 1951. év február hó 1. napjától gondoskodik a módosított munkagységek alkalmazásáról. Dolgozza ki a terv teljesítésének és túlteljesítésének esetére a termelőszövetkezeti tagok, a brigád- és munkacsoportvezetők többletmunka-egységével való jutalmazásának rendszerét.

b) Az állami gazdaságok dolgozói részére — az országos munkabérbizottsággal egyetértésben — állapítson meg új, az eddigénél jobb teljesítménybérést az állattenyésztési munkákra és azt legkésőbb 1951. év január hó 31. napjáig léptesse életbe.

A teljesítménybéréket a termelési adottságok és a munkaviszonyok különbözőségének figyelembevételével úgy kell megállapítani, hogy a munkavállalók szakszerűen és eredményesen végzett munká-

juk után, jobb munkájuk minőségéhez, gazdaságosságához és a munka nagyobb termelékenységéhez mértékben kapják fizetésüket. A terv túlteljesítéséért vezessen be külön jutalmazást is.

c) Az önköltségsökkentés, a magasabb termelékenység előmozdítása, a munkafegyelm megszilárdítása és az egyéni felelősség fokozottabb érvényrejtetése érdekében

az állattenyésztéssel kapcsolatos munkákat az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben brigád szervezetekben kell elvégezni.

Az állattenyésztő brigádokat 2-3 év tartamára kell megalakítani. Nagyobb állatállományal rendelkező gazdaságokban az egyes tenyésztési ágakra (állatfajokra) külön brigádokat kell szervezni. A brigádokon belül az egyes tenyésztési feladatoknak megfelelően munkacsoportot kell alakítani. Kiseb állatállomány esetében a gazdaságokban csak egy brigádot kell szervezni és az egyes állatfajok tenyésztési feladatait a munkacsoportoknak kell végezniük. Az állatgondozó brigádtagokhoz az állatokat állandó jelleggel kell beosztani. Az állatállomány takarmánnyal való ellátására — ahol az állatteljesítés indokolta teszi — takarmányos brigádokat, illetőleg munkacsoportot kell szervezni, amelynek feladatává kell tenni a takarmánytermelést.

c) A földművelésügyi miniszter gondoskodik az állattenyésztési munka helyes megszervezéséről, valamint az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben az állattenyésztési tervnek brigádokra, brigádokon belül munkacsoportokra, azon belül az egyes dolgozókra való felbontásáról.

VII. Kitételek

A „Magyar Munkaéremrend” különböző fokozataival, illetve a „Magyar Munkaérem”-mel kell kitüntetni az állami gazdaságok dolgozóit, a termelőszövetkezetek tagjait és a dolgozó parasztokat, ha az állattenyésztésben ki-

magasló eredményeket érnek el.

a) az állami gazdaságok dolgozóinak és a termelőszövetkezetek tagjainak az aábbi eredményeket kell elérni ahhoz, hogy kiténtésekre érdemessé váljanak.

Magyar Munkaéremrend Magyar Munkaérem

I. II. III.
90 százalékos ellési százalék mellett az évi fejési álag liter

I. Szarvasmarhatenyésztés				
állami gazdaságokban:	5000	4500	4000	3500
term. szövetkezeteknél:	4500	4000	3500	3000

(Borjűnevelésre szoptatás esetén 500 lit. tejet kell számítatásba venni.)

2. Borjűnevelés.

A borjűnevelő az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben egyaránt érdemessé válik a Magyar Munkaéremrend különböző fokozataira, illetőleg a Magyar Munkaéremre abban az esetben, ha a gondozására bízott összes borjak 100-95-90-85 százalékát a tenyésztés célját szolgáló szakszerű takarmányozással, szerzett hibátló mentesen jól felneveli.

Magyar Munkaéremrend Magyar Munka érem

I. II. III.
felnevelt szarvasmarha tinók átlag napi súlygyarapodása és 150 napi hizlalási idő alatt dekagramm

3. Szarvasmarha hizlalás				
állami gazdaságokban és term. szövetkezetekben:	140	130	120	110

Magyar Munkaéremrend Magyar Munka érem

I. II. III.
felnevelt 8 hetes malacok száma és súlya kg-ban évenként kg.

4. Sertésenyésztés				
állami gazdaságokban:	14	13	12	10
szersertés	19	18	17	15
keresztezett sertés	24	22	20	18
húsertés				

Termelőszövetkezetekben				
szersertés	13	12	11	10
keresztezett	16	15	14	13
húsertés	20	19	18	16

Magyar Munkaéremrend Magyar Munka érem

I. II. III.
Egy éven át a havi átlagos súlygyarapodás legalább 20%-os takarmányértékesítéssel kilogramm

5. Sertés hizlalás				
állami gazdaságokban	25	23	20	18
term. szövetkezetekben	23	20	17	15

		Magyar Munkaéremrend			Magyar Munkaéremrend		
I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.
gyapjúhozam	anyajuhoknál	kilogram	és 100	anyára eső választott	barány	és 100	anyára eső választott
magyar fésűs cigája	7.5	7	6.5	6	145	140	135
Term. szöv.: magyar fésűs cigája	5.5	5.25	5	4.75	145	140	135
magyar fésűs cigája	7	6.5	6	5.5	130	125	120
Term. szöv.: magyar fésűs cigája	5.25	5	4.75	4.5	130	125	120

6. Állami gazdaságokban.				
magyar fésűs cigája	7.5	7	6.5	6
Term. szöv.: magyar fésűs cigája	5.5	5.25	5	4.75
magyar fésűs cigája	7	6.5	6	5.5
Term. szöv.: magyar fésűs cigája	5.25	5	4.75	4.5

7. Baromfiteny.				
Magyar I. Evi tojáshozam tyúkonként	220	200	180	170
Magyar II. Evi tojáshozam tyúkonként	170	160	155	140
Magyar III. Evi tojáshozam tyúkonként	200	185	170	160
Magyar IV. Evi tojáshozam tyúkonként	160	150	140	130

8. Lótenyésztés.				
Magyar I. Hízó teny. koca	12	20	20	150
Magyar II. Hízó teny. koca	12	20	20	150
Magyar III. Hízó teny. koca	30	40	30	250
Magyar IV. Hízó teny. koca	50	60	300	400
Magyar V. Hízó teny. koca	50	60	300	400
Magyar VI. Hízó teny. koca	50	60	300	400

A borjűnevelőknek a kiténtetésre jogosító eredményeket 25 darab üszőnél vagy bikánál kell elérniük. A kiténtetésre jogosító eredményeket, — csikótelepi gondozónak húsz darab csikónál — ménesnél alkalmazott gondozónak tíz kancánál, az apaállatgondozónak három ménesnél, a munkacsoportvezetőnek 36 csikónál, brigádvezetőnek 72 darab csikónál, az állattenyésztő technikusnak és a telepvezetőnek 120 darab csikónál kell elérnie.

Magyar Munkaéremrend Magyar Munka érem				
I.	II.	III.	I.	II.
hízó teny. koca	12	20	20	150
hízó teny. koca	12	20	20	150
hízó teny. koca	30	40	30	250
hízó teny. koca	50	60	300	400
hízó teny. koca	50	60	300	400
hízó teny. koca	50	60	300	400

A borjűnevelőknek a kiténtetésre jogosító eredményeket 15 üszőnél vagy bikánál kell elérnie.

c) Az állami gazdaságok brigádvezetőit és elnökeit megfelelő fokozatú kiténtetésre akkor fel lehet terjeszteni, ha az előírt feltételeket a megjelölt állattenyésztési ágak egyikénél érték el, feltéve, hogy az állattenyésztés többi ágában is elérték az üzemtervben előírt eredményeket. Ha a megjelölt állattenyésztési ágak közül többnél érték el az előírt eredményeket, a felterjesztést annak az állattenyésztési ágak eredménye alapján kell megtenni, amelynek a legmagasabb kiténtetés érhető el.

Ha legalább három állattenyésztési ágánál, azonos fokú kiténtetésre jogosító eredményt érték el, a felterjesztést egy fokozattal magasabb kiténtetésre kell megtenni. d) Az állami gazdaságok dolgozóit és a termelőszövetkezetek tagjait akkor is kiténtetésben lehet részesíteni, ha a kiténtetésre előírt feltételek egyikét — így pl. az állatteljesítés tekintetében nem teljesítik ugyan, de a többi feltételeket kimagasló mértékben.

e) Az egyéni dolgozó parasztokat is kiténtetésben kell részesíteni, ha az állattenyésztésben olyan kimagasló eredményt érnek el, amely a közszolgálat állattenyésztésének átlagos színvonalát nagymértékben meghaladja és általában példát mutatnak egyéni dolgozó parasztok számára az állatok gondozása, nevelése és takarmányozása tekintetében. Az egyéni dolgozó parasztok eredményeit törzskönyvelési adatokkal kell igazolni.

f) Kiténtetésben kell részesíteni azokat a tudományos kutatókat, dolgozó parasztokat, termelőszövetkezeti tagokat, állattenyésztési és állategészségügyi dolgozókat, akik az állattenyésztési és állategészségügyi

tervezeteket a közszolgálat felhívja az állami szervek elsősorban a földművelésügyi miniszterium, a helyi tanácsok, valamint az állami gazdaságok vezetőit, hogy a minisztertanács határozat végrehajtásánál adjanak meg minden támogatást a termelőszövetkezeteknek, az állami gazdaságoknak, a dolgozó parasztoknak, az állattenyésztési és állategészségügyi dolgozóknak, hogy a határozat előírásait maradéktalanul teljesítsék. Állatállományunk fejlesztése nemcsak elsősorban gazdasági feladat, hanem döntően politikai, harci feladat is, melynek során a megfelelő gazdasági intézkedések mellett jó politikai munkát is kell végezni.

Ezért a minisztertanács felhívja a megyei, járási és községi tanácsokat, termelőszövetkezetek tagjait, az állami gazdaságok dolgozóit és a dolgozó parasztokat, hogy fokozott éberséget tanúsítsanak dolgozóik pártján és a dolgozó parasztok ádáz ellenségét, a kulákok, kártevők munkájának megakadályozására.

e) A termelőszövetkezetek tagjai, az állami gazdaságok az állattenyésztési és állategészségügyi dolgozóit indítsanak szakszerű versenyt az állattenyésztési és állategészségügyi munkában a termelés emeléséért és a termelékenység fokozásáért. Építsék ki az állattenyésztési brigád munkát és használják fel a Szovjetunió élenjáró állattenyésztési dolgozóinak a munkaszervezés terén elért tapasztalatait.

A minisztertanács felkéri a tömegszervezeteket, elsősorban a DÖFOSZ az MNDST-t, a DISZ-t, a SZÖVOSZ és az orvoségszségügyi szakszervezetet (állatorvosi osztály), hogy felvilágosítsák munkájukkal tevényt az állattenyésztési és állategészségügyi dolgozókat tömegmozgalmává a minisztertanács határozat előírásainak végrehajtását. Gondoskodjanak arról, hogy a dolgozó megismerje a Szovjetunió élenjáró állattenyésztési dolgozóinak, az állattenyésztő kolhozok és szovhozok elhárításának tapasztalatait és segítse elő ezeknek a tapasztalatoknak felhasználását.

A minisztertanács felhívja a dolgozó parasztokat, a termelőszövetkezetek tagjait, az állami gazdaságok, az állattenyésztési és állategészségügyi minden dolgozóit: tartásuk szem előtt, hogy az állattenyésztés fejlesztésével, az ötéves terv végrehajtását és ezen keresztül a szocialista Magyarország építését segítjük elő.

A Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központ közli,

hogy a családi pótlékkal kapcsolatos ügyek átszervezése miatt a jelentéseket december 5-ig okvetlenül be kell küldeni az SZTK családvédelmi osztályára (Budapest, VIII., Fiumei-út 19/a.). Azokért a hátrányokért, amelyek a fenti határidő elmulasztása miatt dolgozókat érhet, a felelősség a határidőt elmulasztó munkáltatót terheli.

„Szemetekben nyíljon törökszegfű, vagy ragyogjon nefelejcs...”

Írta: Kocz Antal

„**J**ó Evák és Eszterek, édes, érdekes Ilonák, szelíd Margitok és büszke Magdolnák, Katalin, Ágnes és Judit és ti többiek mind; nevetek legyen Erzsébet, vagy Edit, Anna, vagy Mária, Márta, Ibolya, Zsuzsanna, vagy Zsóka, valamennyien asszonyok és lányok szőkék és barnák, fiatalok és idősebbek, anyák és gyermekek, Szemetekben nyíljon törökszegfű, vagy ragyogjon nefelejcs, legyen az: két fekete, villogó bogár, vagy: mozdulatlan síma tiszta tó. Mit írjak rólatok, hogy szép legyen és igaz, friss és fiatal, termékeny és áldott, benne legyen minden: május és szeptember, álom és valóság...?”

— Régi könyv kitépett, gyűrött lapján olvasom ezeket a sorokat. Nem tudom, ki írta, nem tudom miért írta, de ahogy e furcsa csokorban élem ragyognak e női nevek, valami arra biztat, valami arra kényszerít, hogy folytassam a félbehagyott mondatot, hogy én is írjak néhány szót, az Evákról és Eszterekről, írjak a debreceni Ilonákról, Editékről, írjak Annákról és Erzsébetekről, akik a debreceni tanyavilágban élnek, dolgoznak, Máriákról és Mártákról, akik a debreceni územekben teljesítik túl a tervet, Margitokról és Zsókákról, akik ifjún Debrecen környékéről indultak útnak, hogy méltók legyenek Rákosi Mátyás bizalmára, akaratukkal és lelkesedésükkel, hűtükkel és munkájukkal valóra váltsák, amit szemünk elé vetít a Terv és irrom kell azokról a lányokról, szőkékéről és barnákról, Zsókákról és Ibolyákról, akik megmozdultak Rákosi Mátyás hívó szavára, elindultak a bányák felé, hogy a gyárainkban ne legyen fennakadás és minél bőségesebb terméssel táplálja azokat az ipar kenyere: e szén...

Nézem a régi, sárga írást, meg fakult sorokat, halk zene szűrődik a rádióból, majd híreket mondanak: „A világ asszonyai készülnék a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség megalakulására üdvözlésé 125. évfordulójára megünnepelésére”. Hallgatom a híreket és újabb értelmet, színt kapnak a papíron meghűződő női nevek és egyre inkább érzem, hogy válaszolnom kell a régi szerző kérdésére: „mit írjak rólatok, hogy szép legyen és igaz...?”

Mit írjak rólatok? — kérdezem vissza én is, de kérdésemre nem választ keresek már, hiszen a válasz benne van a levegőben, benne ég a mi életünkben...

Választ adtak erre a világ különböző részéből összegyűjtött anyák és asszonyok, akik 1945 november 25-én erős, harcosszervezetbe tömörülve, megalakították a Nemzetközi Nőszövetséget, hogy együtt, közösen, egymásnak segítve elszántabban és eredményesebben tudjanak harcolni az újabb háborút akaró vadállatok ellen.

December harmadika és tizedike között ünnepi naponokon emlékeznek meg arról az évfordulóról szerte a világon, ünnepi naponokon emlékeznek meg és tesznek hitet és fogadják meg, hogy harcuk a jövőben még következetesebb, még elszántabb lesz.

A becsületes asszonyoknak az egész világon egy a céljuk: a béke. Békét akar a hős szovjet

anya, aki gyermekel életét áldozta a népek szabadságáért, békét akar a magyar nő és békét akarnak a becsületes asszonyok milliói Amerikában is, az angol városokban éppen úgy, mint Rómában, vagy Tokióban, a Fokföldön, vagy Narvik falai között. Békét akarnak mindenütt a becsületes asszonyok, de ez a békeakarát egymagában nem elég.

Nemcsak akarni kell a békét, tenni is kell érte valamit és éppen a nőszervezeteknek a feladata, hogy a béke megvédéséért harcra neveljék azokat az asszonyokat, akik ugyan békét akarnak, de nem tudják, mit kell tenniük a háború ellen.

A világ minden becsületes dolgozó asszonya példaképének tekint a szovjet asszonyokat, akik hősiességgel harcolnak a békéért. Szerte a világon az asszonyok egyre nagyobb számban ismerik fel, hogy nem elég akarni a békét. Harcolni kell azért, hogy meg tudjuk védeni békénket, szabadságunkat. Joggal jelentette ki a Nemzetközi Nőszövetség elnökhelyettese Nyina Popova Moszkvában: „Az asszonyok nem mindennáron való békét akarnak, és nem rettegnek fegyvert fogni, amikor az ellenség hazájuk függetlenségére lép. Olyan békét akarnak a világ asszonyai, amelyben boldogság, jólét honol, ahol nem kell rettegésben élni. Szabadon akarnak élni, gyermekeiket nevelni, békésen építeni, élvezni az élet szépségeit.”

Nyina Popova szavait jól ismerik a magyar nők, ismerik itt Debrecenben is, de még jobban meg kell, hogy ismerjék. A debreceni asszonyok is olvasták azt a kiáltványt, amit a Nemzetközi Nőszövetség II. Kongresszusa intézett a világ asszonyaihoz, de az elkövetkezendő napokban fel kell hívunk e kiáltványra asszonyaink figyelmét és minden asszony szívében tudatosítani kell a kiáltvány következő mondatait: „Tőlünk függ, hogy örökre elhallgattassuk a bombácsattanását, amelyek békés otthonainkra dobva, megölnék gyermekeinket és unokáinkat. Tőlünk függ, hogy ne engedjük, hogy fivéreink és nővéreink a kínzó éhség, tüzezés, járványok martalékaik legyenek.”

Igen tőlünk függ! Töltelek asszonyok, világ asszonyai, hallgassátok meg a kiáltvány szavait és fogadjátok meg a költő tanácsát:

„Gyermekek, ha nevelték
írjátok szívébe:

BEKE,

ha előnti az indulat
nézzetek szemébe:

BEKE,

ha vihar jön nyugatról
álljatok elébe:

BEKE!”

Fogadjátok meg a költő tanácsát asszonyok, vessétek szívetekbe a kongresszusi szöveget és emlékezzetek mindenkor Nyina Popova szavára és egy pillanatra se felejtsetek, hogy a jelszavunk nem az, „békét mindenáron”, nem ez a mi jelszavunk, mi olyan békét akarunk, amelyben boldogság, jólét honol, ahol nem kell rettegésben élni, szabadon akarunk élni, gyermekeiket nevelni, békésen építeni, élvezni az élet szépségeit.

Ezt akarjuk és ezt akarják a

világ becsületes asszonyai, az elkövetkezendő ünnepi naponokon az asszonyok erre tesznek hitet és fogadalmat szerte a világon.

„Ó Evák és Eszterek” olvasom megint a régi sorokat és, amint csokorbagyulva nézem a sok régi nevet, mintha Debrecen asszonyait látnám: Ilonát, aki, mint nyolc gyermek anyja is fiatal tudott maradni, vagy a másik Ilonát, aki a hivatalos legjobb dolgozója, az üzem legjobb munkása. Mintha Debrecen asszonyait látnám: Agnest, Idikót, Annát, pedagógusokat, akiknek szemében ott ég a teremtés munka diadalába vetett hit és tovább adják ezt a hitet a csillogó szemű tanítványoknak. És látom a környék asszonyait is ezekben a nevekben: a miképcsi Máriát, Editet, Zsókat, a nádudvari Erzsébetet, a bősörményi Juliát és Mártát és a többieket mind, akik Ebesen és Szepezen, a Hortobágyon, Esztáron és Kabán, Sámsonban és Komádiban, Kismarján és Nagylétán élnek. Őket látom ezekben a nevekben és arra kérem valamennyit a fiatalokat és idősebbeket, a szőkéket és barnákat, szemük akár fekete, akár kék, figyeljenek a hívó szóra, figyeljenek a Nemzetközi Nőszövetség szavára és az elkövetkezendő héten, amikor ünnepi napon tartanak mindenütt, ünnepi napon tartanak Hajdú-Bihar minden helységében, az eddiginél még szorosabb egységben zárkóznak fel a Nőszövetség mögé. Aki tagja már a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének, az a jövőben még jobban dolgozzék, adjon példát a termelő és felvilágosító munka terén, aki nem tagja még, az kapcsolódjék be a közösségi munkába és munkájával segítse békénket, egyre szépülő életünket megvédeni. Minden egyes emberre szükség van most, amikor az imperialisták egyre ádázabb dühvel készítik elő a harmadik világháborút. Gondoljatok gyermekeitekre, gondoljatok mosolygós piros arcukra. Érettük kell helytállnunk és vessétek örök emlékezetetekbe a Magyar Békekongresszuson járt szovjet küldöttek szavait: —

„... Az igazság sokkal erősebb, mint a hazugság... Mindenkiel küzdeni kell a békéért. Az, aki ma nem küzd a békéért, vagy vak, vagy gyáva, vagy gazember. A nép szava lörvény. Az égen továbbra is a nap fog sütni, boldog gyermekek lesznek, nem fognak sírni az anyák, boldogság lesz a földön. Ez tőlünk függ, az egész világon — az egyszerű, becsületes emberektől függ. Eljen a boldogság! Eljen az élet!”

A Szakszervezetek Országos Tanácsa szombaton és vasárnap tartja IV. teljes ülését. Az ülést, amelyen a MDP képviselőjében megjelent Kiss Károly, az Elnöki Tanács alelnöke is, szombaton reggel Harustyák József, a SZOT elnöke nyitotta meg.

Apró Antal, a SZOT főtitkára beszámolt a szakszervezetek előtt álló feladatokról és a szakszervezetek új alapszabályainak tervezetéről.

Apró Antal beszámolója után Bencsik István, a Dunapentei

A SZOT IV. teljes ülése

Vasmű építkezésének ü. b. titkára, Lakatos Béla, a SZOT bér és termelési osztályának vezetője, Ligeti László, a kereskedelmi és pénzügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára, Pécsi Ferenc, a SZOT szervezési osztályának vezetője, Török István, a vasas szakszervezet főtitkárhelyettese és többen mások szövegezték hozzá a beszámolóhoz.

4 oldal

A kormány fogadása külföldi tudósok tiszteletére

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsa pénteken az országgház kupolacsarnokában fogadást adott a Magyar Tudományos Akadémia megalapításának 125. évfordulója alkalmából a hazánkban tartózkodó külföldi tudósok tiszteletére.

A fogadáson megjelent Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, Gerő Ernő és Révai József, az MDP főtitkárhelyettesei, Rónai Sándor, a Magyar Népköztársaság Elnöki Ta-

nácsának elnöke, Dobi István, a minisztertanács elnöke, a Minisztertanács, az elnöki tanács tagjai, valamint a tudományos élet és a termelés legjobbjai.

A diplomáciai testület részéről a fogadáson megjelent Kiszeljov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, Huan Cen, a Kínai Népköztársaság nagykövete, valamint a népi demokratikus államok követségeinek képviselői.

Szerződéskötési napokat rendeznek a megye minden községében

A tavaszi vetésű növényekre a termelési szerződés megkötésének határideje december 15. A dolgozó parasztság körében még nagyobb lendülettel tudatosítják, hogy milyen nagy előnyöket és kedvezményeket jelent a szerződéses termelés a dolgozó parasztság számára.

A szerződéses termelés gyorsítása és fokozása érdekében a megyei tanács mezőgazdasági osztálya most életrevaló indítványt tett: javasolja, hogy a jövő héten Hajdú-Bihar megye minden köz-

ségében tartanak szerződés-kötési napot. Ezen a napon a pártszervezetek a helyi tanács, a DEFOSZ, a földművelésszövetkezet, az MNDSZ és a népművelők bevonásával felvilágosító munkát végeznek.

Ugyanakkor a tanács, földművelésszövetkezet megjutalmazná, kitüntetné oklevéllel, jutalommal azokat, akik a legjobb eredményt érik el a szerződéskötésben, legtöbb dolgozó parasztot legtöbb területre nyerik meg szerződéses termelésre.

A gépi szántásban Hajdú-Bihar országosan az elsők között van

Hajdú-Bihar megyében a mélyszántási munkák rendben folynak, a befejezés előtt állanak. November végén lezárt adatok szerint a polgári és püspökkladányi járás 100 százalék, Debrecen 99, Bihar-keresztesi járás 99, Hajdúszoboszló 98, derecskei járás 97, bereettyóújfalui járás 95, debreceni járás 94 százalék. A magyeltai járás 82, Hajdúböszörmény mélyszántása 77 százaléka az előirányzott területnek. Nagyléta az erőteljes szorgalmazás és jó felvilágosító munka nyomán szépen feljött és sokat behozott a lemaradásból. A dolgozó parasztiok minőségileg is igen

jó munkát végeztek. Az előlőrés azt igazolta, hogy fogatos mélyszántásnál is 18—22 cm a mélység. Szentmiklósi Sándor 6 holdas bagaméri dolgozó paraszti ősz mélyszántása fogatos igával 22 cm, Hajdú-Bihar megyében gépi erővel eddig 106.163 holdat szántottak fel, ami azt igazolja, hogy Hajdú-Bihar vármegye országos viszonylatban is az elsők közé került ezen a téren. A dolgozó parasztság nagy része vette igénybe a gépi erőt, mert rájött arra, hogy a gépi erővel végzett szántás jobb, nagyobb terméshozamot biztosít.

Hármas opera- és hangversenyszorozat

Érdekes újtásról adhatunk hírt, mely igen nagy jelentőségű Debrecen kulturális életében. Egy bérlet-sorozatban operaelőadásokat és hangversenyeket rendeznek. Az első bérleti előadás december 8-án lesz a Csokonai-színházban este fél 8 órai kezdettel, amikor a Magyar Állami Operaház staggionársulata az úgynevezett „Gördülő Opera” benutatója Donizetti

„Don Pasquale” című háromfelvonásos vígoperáját. A második bérleti előadást a Megyei Tanács Kórusa, a volt Csenki-kórus adja Gyurkovics Mária, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze vendégszerelésével. Ezt a január 11-i előadás követi a harmadik, január 25-én, mikor Bisztriczky Tibor hegedűművész és Haydu István zongoraművész adnak hangversenyt. A három előadásra a legolcsóbb bérlet mindössze 10 forint.

HADOSZTÁLYOKKA EGYESÍTHETŐ „DANDA”- CSOPORTOKAT ÁLLITANAK FEL NYUGAT- NÉMETORSZÁGBAN

Berlin: A Neue Züricher Zeitung jelenti: A támadó Atlanti Egyezmény államai megállapodtak abban, hogy Nyugatnémetországban „dandársorozatokat” állítanak fel a közös európai „védelemben” való részvételre.

Művész akarok lenni...!

Látogatás a debreceni képzőművészeti szabadiskolán

A Ceokonai-gimnáziumban van még a debreceni képzőművészeti szabadiskola ideiglenes otthona. Nem sokáig, mert az Arany Bika félcímletén meginduló építkezések elhelyezték a debreceni képzőművészeti életben számottevő szerepre hivatott szabadiskola.

Dolgozók járnak ide, dolgozók, akik a mulban el voltak zárva művészi képességeik kifejtésétől, csak most, a népi demokrácia széles lehetőségeket nyitó gondoskodásával jutottak oda, hogy leülhessenek a mintázó-bakokra vagy a festőállvány mellé. Ecset-jük, vagy vésőjükhöz, ha még ingadozóan is, itt-ott technikai hibákkal, de már kibontakozik az új szocialista-realista művészet őszinte szolgálójának erős akarata.

A teremben, amikor ellátogatunk a képzőművészeti szabadiskolába, egyik sarokban a „haladókat” találjuk.

A FRISSEN ACSOLT FESTŐ-ALLVÁNYOK

mellel elmélyülten dolgoznak férfiak és nők, fiatalok és idősebbek. Igyekeznek megfogni az éppen modellt ülő öreg munkás karakterét.

Monyhárt István, a szabadiskola haladó hallgatóinak tanára „belesegít” az egyik növendék rajzába:

— A szemek kissé távolabb vannak, így... az áll egy kissé hosszúra sikerült, nem gondold?

Lábujjhegyen megyünk végig az állványok mögött. Belenézünk a munkába. Szénnel, olajjal, ceruzával dolgoznak. A tanulmányfejek a modell jellegzetes arcának hű ábrázolását mutatják. Nem egyben az ecsetvonások, vagy egy-két erősebb szénvonal nyomán a modellként szögletes munkás műtisztevényeinek tükröződését is megfigyelhetjük; a művészi kifejezés első igaz elemei már megtalálhatók a képzőművészeti szabadiskola hallgatóinak munkájában.

Fiatal, öntudatos, nyílt tekintetű fiút szólítunk meg.

— Művész akarok lenni! — Minden vágyam... A következő iskolai évben a budapesti képzőművészeti gimnáziumba fogok beiratkozni. Most azért tanulok itt, hogy a felvételi vizsgán meg tudjam állni helyemet.

Urban Jánosnak hívják ezt a fiatal, tehetséges növendéket. Tavaly Budapesten sikerrel szerepelt már egy kiállításon.

Mellette dolgozik Kiss Sándor, egy vagonjárási munkás fia. Ő is Pesten akarja folytatni tanulmányait.

Felügyelünk Bornyai Gyula munkájára. Odébb az IRELL és az egyetem dolgozói mélyednek a munkába.

FEHÉR GIPSZFEJEK KÖRÉ

Csoportosulnak a terem másik végében a növendékek. — Balla László és Veress Géza a rajz és a plasztika alapvető kérdéseit vizsgálják meg a hallgatók előtt. — Ezek még a „kezdők” csoportjába tartoznak, de máris látunk egészen jói sikerült rajzot. Ilyenek a Gáspár-testvérek rajzai.

Balla László, a képzőművészeti szabadiskola vezetőjét kérdezzük meg most az iskola ezévi munkatervéről.

— Az idén már tovább akarunk jutni, mint tavaly tudtunk. Az elmult esztendőben főleg tanulmányokra szorítottunk. Most már az iskola növendékei ott tartanak, hogy mesterségbeli tudásuk és kifejező készségük többékevésbé elég ahhoz, hogy a szocialista

művészet technikája tematikája felé megtegyék az első lépéseket. Mindent megteszünk arra, hogy mennél hamarabb felzárkózzunk a szocialista művészetben előtünk járó budapesti és tatai iskolák mögé. Tanulmányi kirándulásokkal segítjük elő a növendékeket a termelő munka nagyszerűségének megfigyeléséhez.

— Februárban

A DÉRI MUZEUMBAN

kiállítását rendezünk, amelyen be fogunk számolni az első félév eredményeiről. Ebből az anyagból reméljük: jó néhány darab fel fog kerülni a budapesti ifjúsági kiállításra is.

— Az Arany Bikában leendő új helyiségünkben már rátérhetünk a kompozíció festésre is. Ezen a területen van még sok pótolni való, de az a lendület, az a munkakedv, amit növendékeink mutatnak, át fog ezen is segíteni bennünket.

Megmentették az enyészettől

Dobozi István főbíró mentését Dobozi Sára gyöngyöspártáját a Déri Múzeumban

Az első világháború utáni városrendezés tüntette el a Cegléd-utca végén lévő temetőnek egy részét, hogy az ősi temető helyére bérházak, új utcák, parkok kerüljenek.

Amint egy nagyobb homokdombot elhordták, a domb mélyéből két-háromévszázados sírok kerültek elő. **Bornemisza Jánosnak**, az 1646-ban eltemetett debreceni főbírónak éppúgy megtalálták a földi maradványait, mint Dobozi István főbíróét. Debreceni ősi történelmi nevek viselőinek a sírjait bontotta ki az ásó és a csákány. A sírokban épségben megmaradtak a pompázatos viseletek darabjai, bársonymenték, fémszálal csipkék, gyöngyös párták, öszesodrott selyem-övek.

A múzeológusok szaknyelven „**ásatási textil**”-nek hívják a sírokból előkerült többszázados viselet-darabokat. Magyarország kevés múzeumának van olyan értékes és olyan nagyarányú „ásatási textilanyaga”, mint a debreceni Déri Múzeumnak.

Sajnos, 1926 után, amikor a Dobozi-temető leletei bekerültek a múzeumba, szakszerűtlen kezelésben részesítették az értékes anyagot, ládába esomagolták az egészet és elhelyezték a múzeum raktárába. A felszabadulás után megújult múzeumi munka nyomán került elő a feledés homályából a Dobozi-temető sírjainak anyaga. Most vált lehetővé a textilanyagok restaurálása és konzerválása, a Déri Múzeum laboratóriumában két hétig tartó alapos munkával megmentették az enyészettől a bársonymenték darabjait, a pártákat, öveket, szoknyadíszeket, fátylakat.

Pedig a munka kezdetén nem sok jót ígért a két évtizedig elhanyagolt anyag. Le sem lehetett kéfélni a darabokat, mert abban a pillanatban szétmállottak.

A legkorszerűbb eljárás szerint egyenként átgőzölték a közel háromszáz darabból álló anyagot, aztán amikor mindegyik megpuhult, langyos vasalóval átvastalták és

TŰZBE NÉZEK

A tűzbe nézek tázhelyem pajkosan, mint egy kisgyerek. nézd, nyelvet ölt felém, dűdöl, pirul a szén.

Őserdők lelke ég, lobog a kis kályhába bent? Földbe elmerült századok láng-szellemé üzent?

Figyeld, a lángok énekét új erő hatja át, — gyótrak harsogják győztesen a szabadság dalát!

Nézd, reng a föld, a föld öle: bányászok rengetik, — kik Diósgyőr és Új-Csepel szívét melengetik!

A szén: a lét, a fény, a tűz — az iparnak kenyér. s mint óriási hadsereg — előre tör a szén!

A Párt üzent és nézd, a nép, ifjak és asszonyok, a mélybe szállnak harcban — öklükből tűz lobog!

Szenet áraszt az óknaszáj, a bányász harcban áll: a lelke, vörös tiszta láng, a gyárkohókba száll!

Harcold le is, ragadj acél! nevelj új gyárakat! Hasíts a szénből csillogó világos házakat!

Küldjön életet a szénmezők szikrázó mélyiből — és haladj rá, ki ellened: a békkességre tör!

A mély, a mély a bányamély morajlást küld felém; s mint óriási hadsereg — előre tör a szén!

CSEPELI SZABÓ BÉLA

Kazahsztán kultúrája a szovjet hatalom éveiben

Alma-Atából jelentik: A Kazah Szocialista Szovjetköztársaság fennállásának 30 éve alatt a kazah nép formájában nemzeti, tartalmában szocialista kultúrája soha nem látott felvirágzást ért el. Kazahsztánban a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előtt minden száz ember közül csupán kettő tudott írni, olvasni, — most egyetlen analfabéta sincs. Ma a köztársaságban kilencézer iskola van, melyben több mint másfél millió gyermek tanul. Kazahsztánnak 26 főiskolája, 108 technikuma van, melyek hallgatóinak száma több, mint 55 ezer. A tudomány is nagy lendülettel fejlődik. A Kazah Tudományos Akadémiához 19 tudományos kutatóintézet tartozik. Fejlődik a nemzeti művészet és irodalom. Kazahsztánban 26 színház működik, melyből 14 színházban kazah nyelven tartanak előadást. Nagy fejlődésnek indult az opera, balett és dráma. A kultúra Kazahsztán legátvőbb részeire is eljutott. A köztársaságban 1317 állandó és körülbelül 900 vándor-filmszínház működik.

Kiss Antal:

A ROANNESI GYEREKEK

szük szobában tengődik. A negyedik gyerek Cleante pedig teljesen árva. Azoknak az árulóknak a bűne, akik ma is háborítatlanul élnek és virulnak.

Még régen a faeszták megszállása alatt történt, de a gyerekek ma is élénken emlékeznek rá: Egyik napon egy durva gestapo katonája jelent meg az osztályban és el akarta venni a tantermet a náci katonáknak. A tanító kidobta a katonát az iskolából, s a gyerekek lelkesen megtapsolták. A miniszter azonnal felfüggesztette a látástól F. Pety-t. De gyerekei nem hagyták el Nap mind nap felkeresték és annyi virágot hoztak, hogy tele lett a szobája velük.

Elmult a háború. F. Pety azt hitte a szabadság jött el, a béke Hamarosan keserűen kellett csalódnia. Azok akik eddig a náci elnyomásnak mutatkoztak, most ugyanazt a hurokat kezdték pengeni, mint a faszta gyilkosok. Egyre több suttogás hallatszott egy újabb háború előkészítéséről, s a suttogás hamarosan nyílt háborús uszításá fajult.

A tanító elrémülve és aggodalommal figyelve az eseményeket. Amikor aztán híre jött, hogy hadianyaggal megtámadták az osztályt és a tankok jönnének keresztül a roannesi pályaudvaron betélt a mérték.

Szerda reggel volt Valami ómos borongás út a város felett. Aztán elkezdett az eső is cseperezni. A gyere-

kek pontosan nyolc órára az iskolában voltak. Tanítójuk gondterhes arccal ezoromában lépett a katedrúra. Intett a gyerekeknek: üljenek le. Aztán megszólalt.

— Kedves fiaim, kedves gyerekek. Emlékezhettek még, hogy nemrég milyen borzalmas háború dúlt fel országunkat. A romok ma is az utcán hevernek. Ma délelőtt egy hadianyagot szállított vonat jön át a városban. Ezzel a lözerrel újra rombolni és pusztítani akarnak. Ennek a vonatnak nem szabad elhagynia Roannest.

Az osztályban vége lett a szorongásnak. — Nem engedjük — zúgott körülből a sok torok — s felugráltak helyükre. A tanító eszébe intette őket. Várjatok meg nem fejeztem be.

— Nekünk azt a köztársaságot kell szolgálnunk, melynek jelszava: a „szabadság, egyenlőség, testvériség” (milyen keserű gúnyként hangzik ez most). Hazánkat akarom szolgálni, melyet végre szabadnak szeretnék látni. Az osztály olyan lett, mint a felbolygott méhka. Kipirult arccal, elszánt tekintetek hirdették, hogy a roannesi gyerekek egyik gondolatban tanítójukkal.

— Egy óra múlva a pályaudvaron voltak mind a harminchatar. Ott sorakoztak fel a befutót jelző ezemafó nál Mikos közelmű látta a vonatot és a kőbe távolból kibontakozott a mozdony fekete otromba teste, mintegy

vezényszóra valamennyien elhelyeskedtek a síneken. A gyerekek arca sápadtabb volt a szokottól az idegizgalomtól, de a szemükben azelőtt elszántság fénylött és a közeledő vonat felülbörgött és megrezgetett körülszórta a föld.

A vágatató mozdony mind élesebben vált ki ahogy fogott köztük a távolból. Hirtelen rekedt futtyező hasított bele a levegőbe, aztán még egy s panaszos szivénzés hangjai töltötték meg a levegőt. A gyerekek egymásra néztek és nem mozdultak. A pályaudvar felől emberek rohantak feléjük. A mozdony pokoli élességű csikorgással lékezett abban a pillanatban mikor a szemafor is vöröste váltott.

Ott álltak a roannesi gyerekek mind a harminchatar. Farkaszetem néztek a priszkölve futtató mozdonykoloszsussal, 36 kis fiú és 10 csernyí tonna acél és dinamit. A gyerekek megállították a vonatot.

A futó emeberek közeléért Elő a gumibotos Petain-sapkás rendőrök. Megszádkák a tanítót és lesújtott a gumibot.

— Mára hozta ide őket — kiáltott dühtől eltorzult arccal az elállatiasodott őrmester Kicsoda maguk?

— Tanító vagyok — hangzott a halk válasz és szeretem a hazánkat. Francia vagyok de maguk rosszak és a náci-

még migesak a rendőrség tolonkocóján valamennyiüket haza nem szállították.

Néhány hét múlva megindult a roannesi per. A gyerekek eljöttek a tárgyalóterembe és mikor szemük tálcázott tanítójuk megkínzott tekintetével zájosan tanúként kezdtek:

— Le a titkosrendőrséggel kiáltotta Pranti, Adjátok vissza a tanítókat, Vessen a háború!

A kiáltások betöltötték a termet. A tárgyalást fébe kellett szakítani. De a gyermekekkel nem lehetett bírni. Az iskolában dolgozatírás helyett tiltakozó levelet írtak tanítójuk kiszabadítására, a börtönbe levelet írtak, tüz-óraikat tették félre és fillériskeket adtak össze, hogy elküldjék tanítójuknak.

A gyermekekhez napokon belül csatlakoztak a roannesi felöltöttek is. A felhőborodás moraja zúgott végig a városban, Sztrájk kezdődött, úgyhogy F. Pety-t szabadságra kellett bocsátani.

F. Pety kilépett a börtönkapun. Sütött a nap 36 fű várta könnyes mosolygós arccal. Virágot hoztak, cigarettát. A tanító kihúzta megrokkant megfáradt testét és közölte: lépett. Végzetlen szeretettel lépett közüjük. Nem szólt semmit, csak a szemében látni lehetett két kis gyémánt-csipp, mely megindult lefelé és a kis Franti szöke fejére hullott. Hazája megfényszedett, mikor megzúgott: Köszönöm.

Roannesi gyerekek nemcsak tanítókat szabaddá tettek ki a börtönből, az imperializmus láncszemét szaggatták szét, még csak darabokra nem hullik az egész fojtogató bilinc-

A NAGY CSILLAR ALATT FÜRGÉN KOPOGNAK A KALAPÁCSOK...

December 21-re készen áll a debreceni kultúrotthon díszterme

Még az építkezések megkezdése előtt jártam az Arany Bika dísztermében. Úres volt a hatalmas csarnok, a páholsorok unottan ásitottak, lépteim zöngösen visszhangzottak a kőpadlózatán.

Avult zöldbárony kárpitok lógtak a föredezett nagy ablakokon, a páholyok karfájának plüszje megfakult, szakadozott, és a csendességben szinte hallani lehetett, amint a leheletfinom festékréteg monoton egykedvűséggel pattingoz le a bálí füstmarta falakról.

Gondolataimban párok keringőztek elő láthatatlan zenekar muzsikájára, a félig bomlályba borult sarkokból. A múlt letűnt világ hazug romantikájának hangulata áradt szét itt régen az egykori Turul bajtársi táborozásokon. Az úri világ tobzódott itt, mikor a nincstelenség és a hidegtől elgyötört szív sem tudták, eljön-e számukra a holnap...

Sok mindent megélt ez a nagy terem az 1910-es esztendő óta, amikor megszületett, de olyan napjai sohasem voltak, mint most. A renoválási és átalakítási munkák friss, duzzadó ereje szinte szétrohantotta benne a múlt minden emlékét és hangulatát. Még krém és hófehér színekbe öltözték december 21-re, arra az ünnepnapra, amikor megkezdődik a díszterem beépítését, mint az építő debreceni kultúrotthon nagy elődterme.

Rá sem lehet már ismerni a teremre. Hatalmas csarnokállványzat első pillanatra kissé zürzavarosan ható gerendázata fogadja a belépőt. Mint egy mesterséges erdő, magasbaszókó faóriásokkal, nyikorgó csigákkal, vaskampókkal egészen a mennyezetig ívelő létrákkal.

Fent a nagy csillár alatt fürgén kopognak a kalapácsok. Napok óta teljes lendülettel dolgoznak. Nagy Sándor központi építészvezető irányítja a munkálatokat.

Az állványozást mi készítettük — szól az egyik munkás, Nagy István. — Dobi Imre, Csóka Lajos, meg Szecskó Péter szaktársakkal. Nehéz munka ez, nemhiába „nehéz csarnokállványozás” a neve. Minden 10 évben egyszer ha akad ilyen munka. Éppen ezért a fiatalokat is elhozottuk. Van három tanuló a kőművesek között, Kun Margit, Matoni János és Novátnik Kálmán, akik igen sokat tanulnak ebből, a különleges munkából, ami itt szükséges.

Meddig tartott az állványozás? — Teljes nyolc napig készítettük éjjel-nappal, megállás nélkül. Így készülhet el csak ilyen rövid idő alatt. Máskor tán öt-hétig is eltartott volna. Régen, amikor még nem tudtuk miért dolgozunk.

Most már tudja? — Felcsillan a szemem. — De még mennyire. 8 gyermekem van. Amennyi gond volt a múltban, annyi öröm most nekem. Négy fiú, négy lány. A legidősebb 20 éves fiú. Építészmenek lesz belőle.

A beszélgetés most pillanatra abbamarad. Nagy István felesége érkezett meg. Ebédet hozott a férjének.

Jól dolgozunk, jól is eszünk — vág a szemével felénk mosolygósan Nagy István.

Meglátogatjuk a festőket is. Deák Ferencel találkozzunk először.

Minden rendben van — kiáltja jó hangosan. A festők vállalták, hogy két nappal hamarabb készen lesznek a nagyterem festési munkáival. Jó munkát akarunk végezni, ez a mi munkafelajánlásunk. A szavakra helyeslően bólintanak Vedres Lajos és Szabó János is.

Most jön a nehezebb rész. Előttünk áll a nagy csillárhoz vezető meredek létra. Hogy fel lehet menni, azt a fentről lehangzó kopácsolás bizonyítja, na, de mégis szokatlan dolog.

Ótperenyi legalább ez az út. Lassú kaptatás, óvatosan felfelé. Számomra minden teljesen bizonytalan. A deszkák minden lépésnél megbillennek. De a kőművesek mosolygva biztatnak: — Jól megépítettük mi azt, polvtárs!

Ez így is van. Ezért mozognak fent ilyen biztonságosan a kőművesek, a sztáhanovista Földi József, meg az öreg 68 éves Kerekes Sándor bácsi és a többiek. Kovács István, Kosza János és Varga Imre, meg azok akiknek a nevét itt nem tudjuk felsorolni.

A deszkák résein át lelátni a szédítő mélységre. Lent piros fények cikáznak. Szén izzik a vasrácokban, szárítják a nedves falakat. Itt a deszkapadozat és a mennyezett közötti 180 centis térségben megszorult a meleg.

Ahogy a nagy csillárt övező gipszrózsákat nézem, pillanatra eszembe jut Michelangelo is, aki pont ilyen állványzaton hagyta felfekve festette a sixtusi kápolna mennyezet freskóit a Vatikánban.

Itt azért mégis könnyebb. Ki is egyenesedhet a munkás. Az állványt úgy építették, hogy a munka szempontjából a lehető legjobb legyen. Lentről nem is látszanak azok a repedések, törések és hiányosságok, amiket a gondos kőművmunkának kell majd innen eltüntetnie. „Fehér munkának” nevezik a kőművesek a gipszrel való bibelődést. Lentről még azt sem lehet látni és hitosan senki sem figyelte meg, hogy a gipszrózsák között papagályszerű madarak is üldögélnek. Csupa por és piszok volt minden. Halványzúrkével futotta be őket a bálí éjszakák füstje és a felszálló por.

Minden megújult itt, ami avult. Minden, mint szerte az országban. És hamarabb készen lesz a munka az előirányzatnál, hiszen a kőművesek is megígérték, hogy csatlakozva a festőkhöz két nappal hamarabb befejezik őket is a munkák rájuk eső szakaszát...

Sietünk, magunknak építjük. És december 21-ét már itt akarjuk ünnepelni — rázza meg kezünk búcsúzóul Kerek Sándor bácsi és máris figyelmesen folytatja munkáját. Csodálatos, milyen szépen kerekednek ki keze alatt a törékeny szírmű rózsák olyan valóságosak ezek is itt a nagy csillár mellett, mint egy hófehér menyasszonyi csókor...

A HÉT VILÁGCSODA

Az ókor remekművei nem a népet, hanem a zsarnokokat szolgálták

Amikor néhány ezer év múlva a történelem meg fog emlékezni a mi korunk legnagyobb építészeti alkotásaira, bizonyára első helyen említi azokat a gláziós vízióremekket és óntöző-csatornákat, amelyekkel most kezdenek építeni a Volgán és a Dnyeperen: a kulbisevi és sztalágrádi vízióremekket, az Amudarja, Krusznovodszki, turkmeni főcsatornát, a kahalovkai vízióremeket, valamint a dél-ukrajnai-északkrimi csatornát. E szédítő építkezések arányaitól szinte lehetetlen pontos képet adni, csak néhány számadatunk van, amelyek sejtetik, miről is van szó voltaképpen. Ime a számok: a négy vízióremű termből a legnagyobb több mint négy millió kilowatt és közepes vízállás mellett évenként huszonegymillió kilowattóra villamosított energiát szolgáltat, vagyis majdnem tízenegyszer többet, mint amennyit 1913-ban az egész cári Oroszország villamos-erőművei termeltek.

Ha pedig azt akarják ki- számítani, hogy a hatalmas energiatörzsek és az ezer meg ezer kilométernyi óntöző-csatornák, akár csak egy emberöltő alatt hány millió tonna acél, bauxit, gyanpot és más ipari nyersanyagot, akkor csak csillagászati számokat írhatunk le, hogy elképzelhessék a gigantikus építészeti munkákban felépítő bőséget és jólétet.

Ezzel a szocialista eredményekkel a régiók legnagyobb műveit, amelyeket akkor úgy tisztelték, mint „a hét világcsodáját” bizony túlságosan is gyermekesen kell talánunk a szobrok és piramisokat, templomokat és síremlékeket, amelyeknek maradványai részben még ma is láthatók részben csak leírásokat találunk a történelem. Ezek a „csodák” nem

akartak mást, mint egy-egy uralkodó nagyságát hirdetni, egy-egy ókori város hírnevét levezetni, a rájuk fordított óriási munka természetesen rabzsalkák és elnyomott munkások, emellett sem tett boldog, senkinek a sorsán nem javított.

MI IS VOLT HÁT EZ A HÉT VILÁGCSODA? A legismertebbek a világcsodák közül a piramisok. Közülük sokezer éven át, több, mint nyolcvan maradt fenn a Nílus jobbpartján körülbéli harminc kilométer hosszúságban sorakoznak fel a líbiai sivatagon. Vannak kisebbek, amelyeknél a nagysága nem több tíz méternél, de a magassága megint a százötven métert is a rózsák szerint egyes-egyedül méterekkel előtérvegerével építtek. Tény az, hogy a legrégibb írott feljegyzések is, mint több ezeréves óptiménekről emlékezik meg rólok. Anyaguk különböző. Vannak piramisok góndosan megmunkált kőből, vannak durva kőtömbökből és mások kőzömégek műlasi iszapból. Azonban valamennyi társaságot rejt: itt volt a fűrészek, tenetkezők helye. Ezeket az uralkodókat bebalva mozogva, mások kincsekkel együtt temették el. Nomád arabok évezredek óta rendszeresen fosztogatták ezeket a királysírokat, de néhány piramis becséje — mint például Tutankamón fáraó — érintetlen maradt és a feltárt sírokból a kultúrtörtenlelem legbecesebb darabjai kerültek elő.

A legnagyobb és halhatatlan építmények közül a Gizeh-melletti Cheops-piramis, amelynek oldalhossza 232 méter, magassága 147 méter. Helye az ókori történeletről szerint a szászor munkás harminc évig dolgozott a felépítésén. A második világcsoda csak névleg maradt fenn. Szeniramisz, a huzgókerítést azéft balmulak meg, mert nem sikerült területe el, hanem egy terraszterület épített palotának egyes részét díszítették. A piramisait Szemiramisz építette. Babilont, az ókor leghíresebb városát, körülötte egy huszonnégy méter vastag és száz méter magas falat emellett, amelyben száz ércakupai volt s tudósok szerint e vár falazatán álltak terraszterület a függőkerék.

A harmadik világcsoda az efezusi Diána-templom. A templom romjait 1870-ben találták meg. A hetven méter széles és százharmont méter hosszú épületet a Krisztus előtti hatodik században emelték, még pedig az egészét tisztán fehér márványból tizenkilenc méter magas, gazdagon díszített jóni oszlopokkal. A templomot Herodesz király Krisztus előtt 556-ban felgyújtotta, hogy ezzel örökre emlékeztessék tetteire. Később még szobor alakban újjáépítették. De Neró császár ismét elpusztította és a területén még alaposan ki is foztotta.

A híres olimposzi Zeusz-szobrot csak leírásból és néhány római pénzdarabról ismerjük, amelyekre a szobor képességét verték. A görögök föltették. Földész a híres szobrász, négy méter trónon ülve ábrázolta az isten fejét majdnem érintette a tizenöt méter magas templom mennyezetét. A szobor maga teljesen eltűnt, ami nem is csoda, mert ez a világcsoda színtaranyból és elefántcsontból készült. A legnagyobb világcsoda talán az lett volna, ha egy fikarcnyi is megmarad ebből az igazán és kézzel fogható heves szoborból! A XII-R században még meglévő Mauzólosz király sírját emelték, amelyet felesége

A nádudvari szabadságharcosok elindulnak az országos kultúrversenyen

Nádudvar felé zakatol a kis viadál. A vonatablakból látezik a határ. Felcsillantó barázdák, zolduló táblák változnak egymással, majdnem szabályos sorrendben. Érdekes falu ez a Nádudvar.

A múltban tüntető éhes, rongyos nincstelenségre eszszor ezegekzdek csemlőszuroyok és sok jó munkásra zárták rá a börtön ajtaját. A nincstelenség nyomorgtak. A jómódúak, a földbírtokosok tobzódása láttán érlelődött a munkások ontudala és hamar megindult a szervezkedés. Összeszedték a zseblékek, a kukukok és közösen, bátran követelték a béremelést. A csendorok állandóan készenlétben álltak sohasem tudták, mikor vonulnak fel újra az utcákra a tüntetők akik az ő gazdájuk ellen mernek kiállni. Még a felszabadulás napján megalakult a Kommunista Párt, ide tömegével mentek a dolgozó parasztok. Így mondja ezt Vasas Ferenc, a falu párttitkára — most már gyors lendülettel megindult a szocializmus építése.

Itt valóban látszik, hogy átfarmalódott minden, mások lettek az emberek. Tömegesen lépnek be a termelőszövetkezetekbe, a gyűléseken megvitatják saját sorsukat. Új élet tűzlobog és ebben a tűzben formálódik a szocialista ember.

Több száz tagja van a Szabadságharcos Szövettségnek a faluban. Legnagyobb részük mar azzal dícekedhet, hogy részt vett a kiképzésben Puskás bajtár, a szervező titkár, bizony nem kis megelégedéssel mondhatja, hogy nemcsak a fiatalok nagy része, hanem még idősebbek is beálltak szövettségünk sorába. Megindultak a 90 óras kiképzések és a levelezet. Valamennyi termelőszövetkezet dolgozója részt vett a levelezetben és szép eredmények születtek.

Kultúrházat kezdtek építeni, egy elhagyott épületből. A falu majdnem minden dolgozója lelkesen csatlakozott ehhez az építkezéshez. Tíztagú önkéntes brigád vett részt az építkezésben. Nyikos Mária, Víznyai Erzi egész nap mozogtak a falakat, szürolték a pallót, tisztították az ablakokat, a többiek kihordták a felesleges építőanyagokat, megszerkesztették a színpadot, beállították az üdülőhelyeket. Flerkezett a nagy nap November 7-én. Készen állt a kultúrház. Ezen a napon még ha kétszer ekkora lett volna is az épület nem tudta volna befogadni Nádudvar dolgozóit. Mindenfelől özönlött a dolgozó parasztok szája, hogy részt vegyenek az ünnepésben.

Ekkor vettek észre a hiányosságokat a nádudvari szabadságharcosok, hogy ok nem foglalkoztak kultúr munkával. O. Nagy Andras, Bara József bajtársak és a többiek mindjárt megbeszéltek ezt a dolgot.

Nekünk is szerepelni kell, nem szabad kimaradni a kultúr munkából. Egyöntetű volt a vélemény. A kultúr munka olyan fontos, mint bármilyen más munka.

Megindult a tervezés. Itt a nagy alkalom, December 21-én országos kultúrverseny indul, amiben nekik is részt kell venni. „Nincs helye sok becsédnek”, így mondták ezt a bajtársak és megkezdtek a színjátszó táncszövetkezet és énekkar szervezést. A szerepeket is kiosztották már. Elkezdődött a tanulás és a próbák. Balog Ilona, bajtársunk nagy lelkesedéssel mondja: — Ahogy nekünk tudunk, nem hiszem hogy csak nekünk leszünk a járásban. Alaposan megfogjuk a kultúr munka végét.

A város, eszszős úton ellátogatunk a Szálán-termelőszövetkezet székházába. A jólított szobákban beszélgetnek a termelőszövetkezetben dolgozó 130 bajtárs, hogy részt vegyenek a kultúrversenyben. Csorvási Eszter bajtársunk még azon nyomban megkezdte a táncszövetkezet szervezést. Nem vonia itt senki ki magát a kultúr munkából. Kivált mikor Varga Sándor bajtárs azt mondja, hogy december 21-én, Szálán születésnapján szerepelünk először. Őt Szálánról neveztek el nagy közösségüket a Szálán születésnapja, úgy éri az ő legnagyobb ünnepeik.

Már kiválasztottunk egy háromfelvonásos darabot — mondja Biro Margit bajtársunk, a termelőszövetkezet szabadságharcos titkára. Külön elzárjású, külön táncszövetkezet, énekkar és szavalóközpont alakultunk. Vagunk elegendő csoportban. A jelen meg felik az időből. Szébb feladatunk nem is lehetne mint a kultúra művelése.

Még Hódos Sándor 60 éves bajtárs is úgy csatlakozik a kultúrmozgalomhoz, mintha 16 éves fiatal volna. Meg is mondja mindjárt, hogy ha valahol öreg embert kell alakítani a szerepben, hát nehegy fiatalit máskirozbanak ki, hanem adják neki a szerepet.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Már kiválasztottunk egy háromfelvonásos darabot — mondja Biro Margit bajtársunk, a termelőszövetkezet szabadságharcos titkára. Külön elzárjású, külön táncszövetkezet, énekkar és szavalóközpont alakultunk. Vagunk elegendő csoportban. A jelen meg felik az időből. Szébb feladatunk nem is lehetne mint a kultúra művelése.

Még Hódos Sándor 60 éves bajtárs is úgy csatlakozik a kultúrmozgalomhoz, mintha 16 éves fiatal volna. Meg is mondja mindjárt, hogy ha valahol öreg embert kell alakítani a szerepben, hát nehegy fiatalit máskirozbanak ki, hanem adják neki a szerepet.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

Öreg fiatal egyembertek gondolkozik Nádudvaron. A munkában a működésben, valamennyien ott vannak. Mikor szótetudni kezd nem a lefekvés gondolkodik, hanem a kultúrházba mennék és megállítják a Szabad Föld Téli Este előadását.

**Horváth Márton beszéde
a budapesti emlékünnepeleyn**

**VÖRÖSMARTYRÓL,
„A NEMZET ÉBRESZTŐJÉRŐL”**

A budapesti Zeneakadémia fel-
díszített nagytermében a Magyar
Tudományos Akadémia, a Magyar
Irodalomtörténelmi Társaság emlékün-
nepelelyt rendezett Vörösmarty
Mihály születésének 150. évfordu-
lójára alkalmából. Az emlékünnepe-
lelyen politikai és irodalmi életünk
számos vezetőtagja is megjelent.
Darvas József vallás- és köz-
oktatásügyi miniszter megnyitójá-
ban hangoztatta, hogy Vörösmarty
Mihály a Petőfit megelőző kor
legnagyobb magyar költője volt.
Ráemlékezni ma szép és büszkén
váltja kötelességünk.

Ezután Horváth Márton, az
MDP Politikai Bizottságának tag-
ja mondta el emlékbeszédét.

Horváth Márton beszéde elején
waspapillanott a 120-130 év előtti
reformkorra. A XIX. század nagy
magyar költői mindenkinél többet
mondanak el számunkra az emberi
és nemzeti szabadságért vívott
nagy harcokról, a teljesen meg-
sem született polgári felszabadulás
nehézségeiről és korlátairól. Ezért
— túl a büszke megemlékezésen
— örömmel fordulunk Vörösmarty
Mihály ma újra élő és élőbbé váló
költészeté felé. Születése egybe-
esik a század születésével, Petőfi
méltó mestere, akinek felrázó ha-
tása a maga korában és a maga
területén csak Széchenyivel és
Kossuthal mérhető.

Horváth Márton ezután ismertet-
te a francia forradalom hatását a
XIX. századbeli magyar viszonyok-
ra, majd így folytatta beszédét:

— A fiatal Vörösmarty valóság-
gal a nemzet ébresztője lett, aki-
nek nemcsak költői, hanem tömeg-
mozgósító politikai hatása is óriási
volt. A széthúzó, legfeljebb pasz-
szív ellenállásban megrekedt osz-
tályokat bizakodóvá, egységessé
és erőssé kovácsolta Vörösmarty
költészete. Segített megtanítani a
nemesi társadalmat, hogy az or-
szág nemcsak megyékből áll, ha-
nem mindenekelőtt a megyék ösz-
szefoizásából, hogy a magyar poli-
tika nemcsak ügyes taktikázásból
áll, a kibúvó rések megkereséséből
az osztrák paragrafusok rácsain
keresztül. Vörösmarty első éposza
tanította a nemzetet arra, hogy a
vereség és jogfosztottság nem volt
és nem lesz mindig kísértő. Ösze-
fogásunkon, harci elszántságunk-
kon nemcsak az ezeréves előtti hon-
foglalás győzelme múlott, hanem
az új honfoglalás, az új szabadság
kivívása is.

A negyvennyolcas eseményekkel
kapcsolatban kifejti, hogy Vörös-
marty, a nagy költő felfogja a
förtelenen intését, de nem látja
meg, nem láthatja meg, hogy a
nép későbbesésének egyetlen oka
van: hogy a saját szabadsága és
függetlensége és kivívására csa-
tába induló nemesség rabként
hagyja háta mögött saját jobbá-
gyait. Ezt a gordiuszi csomót a
XIX. század költői, sőt vezető po-
litikusai között is jóformán csak
Petőfi tudta keltővágni. 1846-ban
az „Országháza” című költemé-
nyétől az emberek szívverése el-
állt:

„A hazának nincsen háza
Mert fiának nem hazája.”

Most merül fel először Vörös-
marty versében és politikai cik-
keiben a szabadság és jogok köve-
telése a kismimizett osztályok
számára. „Helytadni másnak is a
jog terén, s nem tűni a jogot
bítor kezén!”

A szabadságharc kitérőse után
1848 májusában még követelőbb n-
vet fel a jogok kiterjesztésének
kérdésel. Hatalmas fejlődést ta-
pasztalunk Vörösmarty-nál a leg-
sürgősőbb nemzeti felelet helye-
megfogalmazásában. Csutadára e-
lő Petőfi nagy tömegmozgósító

verseinek erejét. Vörösmarty Mi-
hálynak a forradalomhoz fűződő
politikai viszonya messzemenően
meghatározza költői magatartá-
sát, műveinek jellegét, erejét és
fogyatékosait is.

Líráján és részben epikáján nem
fog az idő. Több mint 100 év után
ragyogóbban tündökök, mint a ma-
ga korában. De nem mondhatjuk
el ugyanezt a nagy költő drámái-
ról. Vörösmarty politikai felfoga-
sának korlátai bizonyos területen
szükségyszerűen írói alkotásának
korlátaivá váltak.

Horváth Márton ezután részlete-
sen jellemezte Vörösmarty költői

Vörösmarty emlékünnepelely a zenedében

A megyei tanács népművelési
osztálya pénteken este Vörös-
marty-emlékünnepelelyt rendezett a
zenedében a nagy költő születésé-
nek 150. éves évfordulója alkalmá-
ból.

Az ünnepségen Kardos Pál
író, a debreceni Irói Munkaközös-
ség tagja méltatta Vörösmarty
munkásságát és költői nagyságát.
Ismertetése közben Jancsó Ad-
rienne és Krösztsös István, a
Csokonai-színház művészei adták

munkásságának erejét és hibáit,
majd beszédét így fejezte be:

Vörösmarty költői öröksége ar-
ra tanítja a mai költőinket, hogy a
költészet merjen nagy lenni. Nagy
lenni nemcsak tartalomában, hanem
témához illő pátoszban, nyelv és
költői képek gazdagságában, a vers
zenéjében is. Féljünk a romantikus
túlzásoktól, de ne féljünk a ro-
mantikus szárnyalástól.

Vörösmarty korának ezeréves
multja volt, a mienknek ezeréves
jövője van! Költőinknek a nép, a
hazai iránti hűsége, a költői maga-
tartás becsületessége fogja tovább
is biztosítani a XIX. század nagy
költői műveinek folytatását.

elő a „Csongor és Tünde” egy je-
lenetét.

Kardos Pál előadása után Vörös-
marty költeményeiből következ-
tek még szavaltatok, a Csokonai-
színház művészeinek tolmácsolásá-
ban, majd Simon István nyom-
dász Szabó Emil zongorakísére-
tével Vörösmarty megzenésített
költeményét, a „Bordal”-t adta elő
hatalmas sikerrel.

Kardos Pál szavai zárták be az
ünnepséget.

A megtépzott amerikaiak feladták Csoncsont

Tokió: Az amerikai csapa-
tok rendetlen visszavonulása
tovább tart Koreában. Az
AFP jelentése megállapítja,
hogy Szuncsoni-út hosszában

tervezett új amerikai védel-
mi vonalakat is bekerítéssel
fenyegetik a Szuncsontól dél-
re lévő népi erők.

A Reuter hadszíntéri jelen-

**Malik levele
a Biztonsági Tanács elnökéhez**

November 29-án J. A. Malik, a
Szovjetunió állandó képviselője
a Biztonsági Tanácsban levelet
intézett a Biztonsági Tanács el-
nökéhez, amelyben közli az USA-
ban működő több koreai szerve-
zettől kapott táviratot.

A szervezetek elvárják, hogy a
Biztonsági Tanács tárgyalja meg
a koreai kérdést. Felhívásukban
követelik az USA-ban élő ko-
reaiak nevében a koreai háború
mielőbbi megszüntetését, a kül-
földi csapatok kivonását, demo-
kratikus összkoreai választáso-

kon alapuló legsürgősébb egye-
sítést és függetlenséget.

A táviratot az északamerikai
koreai demokratikus arcvonalt,
koreai szakszervezeti szövetség,
a Corean Independence News ír-
ták alá.

J. A. Malik kéri a Biztonsági
Tanács elnökét, hogy az említett
táviratot vegyék fel a Biztonsági
Tanácshoz érkezett levelek és
táviratok jegyzékébe és adja át
ezt a levelet a Biztonsági Tanács
okmányaként.

**A koreai néphadsereg
hadijelentése**

A Koreai Népi Demokrati-
kus Köztársaság népi hadse-
regének főparancsnoksága
közli december 1-i jelentésé-
ben, hogy a népi hadsereg
csapatai sikeres hadművele-
teket folytattak az amerikai
és dél-koreai csapatok ellen.

Anzsu (Anszju) körzetében
és Tokuszentől délre az ame-
rikai és dél-koreai csapatok a
népi hadsereg egységeinek
nyomására folytatták visszavonulá-
sukat déli irányban.

A többi frontszakaszon a
harcok az eddigi vonalakon
folynak.

**Az amerikai repülőgépek
egyre gyakrabban sértik meg
Kína légterét**

Sanghaj: Valamennyi lap köz-
li azt a jelentést, hogy amerikai
repülőgépek egyre gyakrabban
sértik meg Kína légterét. A
Szinvenzsipao írja, hogy az
utóbbi időben az amerikai rep-
pülőgépek egyre gyakrabban
hatolnak be Északkelet-Kína lé-
giterébe, olyan távoli helysége-

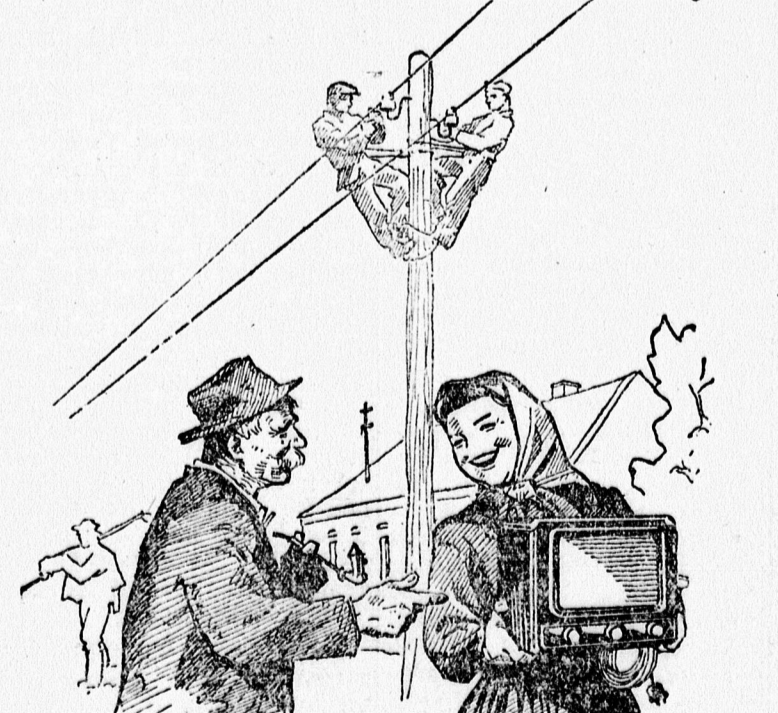
ig, mint Beni-Sihu, amely 100
mérőföldre van a határtól. Az
agresszió nyílt aktusainak lát-
tán — mutat rá a lap — az ügy-
nevezett véletlen, amivel az ame-
rikai imperialisták igazolni
igyekeznek akciójukat, — nem
egyéb, mint hazugság.

tése megírja, hogy a Csang-
csini vízgyűjtő medence kör-
ül teljesen bekerítették az
amerikai tengerész-egység-
ség kötelékeit. A vízgyűjtő-
től keletre a hetedik ameri-
kai hadosztály két ezredét
ugyanacsak elvágták egymástól.
Megállapítja a jelentés,
hogy az amerikaiak hivatár-
los források továbbra is mély-
sége hallgatásba burkolóz-
nak az utóbbi napok súlyos
amerikai ember- és ha-
dianyagvesztéseit illetően.

Egybehangzó koreai jelen-
tések szerint, amelyeket a
londoni rádió összegez, a
megtépzott amerikaiak fel-
adták Csoncsont. Az új védel-
mi állások 30 kilométerrel
a Csoncsont folyótól délre hú-
zódnak. Az újabb jelentések
szerint azonban ez a vonal
sem lesz sokáig tartható,
mert a koreai népi hadsereg
előőrsei már Szongcsen vidé-
kén harcolnak, Szongcsen kö-
rnyékbelül 40 kilométerre fek-
szik Phenjantól északkeletre.
A néphadseregnek ez az elő-
retörése újra körülzárással
fenyegeti az Anzsuból Phen-
jan és Oenszan felé vissza-
özönlő USA-csapatokat.

Az USA dél-koreai bábkor-
mányának „belügyminisz-
tere” közleményt bocsátott ki,
amelyben elismeri, hogy a
népi erők általános ellentá-
madásával egyidejűleg „vá-
ratlanul megerősödött a par-
tizánok tevékenysége a 38.
szélességi körtől délre”.

Nálunk is lesz már villany-

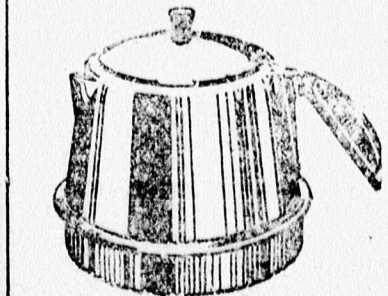
**nálunk is szól már a
„NÉPRÁDIO”**

NYÉRSBÖRGYÚJTÓ
ÉS
KERESKEDELI VÁLLALAT
VADNYÚLBÖRT
FELVÁSAROL SZÁRAZON
ÉS NYERSEN
KIRENDELTSÉG:
DEBRECEN, PESTI-UTCA 2.

▷ bábkovából espressót
▷ pótkovából makkát
▷ forró teét

percek alatt készil
az ERESKO
univerzális káva-tea-
főző espressokészülék
Használható:

▷ villanyfőzőrepon
▷ gázon
▷ tűzhelyen

**ERESKO
NÉPESPRESSO**
ÁRA CSAK 51-Ft

FEKETE MACSKA, KUVIK, HOLDAT VONTÓ KUTYA...

Leleplezték a természettudományi előadások a babonákat

A babonás ember olyan, mint a láncolt rab. Egy lépést sem tehet szabadon, állandóan akadályozza valami ostoba hiedelem, „előjel” cselekedeteiben.

Van, aki komolyan hisz abban, hogy ha egy fekete macska keresztelje útját, az bajt jelent. Rettog a pénktől és a 13-as számtól. Ha kéményseprővel találkozik, görcsösen megmarkolja ruhagombját, hogy a szerencsése el ne szálljon. Ha a tenyere viszket, akkor pénzkidásra, vagy bevételre számít. Ha ballábbal kefel az ágyból, egész nap rosszul érzi magát. Reggelenként azon töri a fejét, mit jelent annak a jelentősége, amit álmodott. Ha a kutyát vonít, vagy a kutyát kutyát, várja a halálosat. Kiborul a só, összelörki a tükör, csupa rossz jel. A babonás ember száz és száz akadályt lát szüntelen maga előtt.

Mi ebben az igazság?

Semmi. Minden faluban akad néhány macska, amellyel úton-útfélen lehet találkozni. Sokkal gyakrabban, mint ahányszor valaki baj ér. És így vagyunk a többivel is, a holdat vonító kutyával és a barátságos kutyával, amely egereket táplálkozik és a ház körüli rendszert szakkönyvvel. — A világszerte is van, mert a világszerte rengeteg éjjeli pillangó repül és azok is táplálékai.

Ezek a kérdések vannak napirenden.

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI TARSULAT

tömegoktatási előadásain. Pál László és Simon Zoltáné, a Természettudományi Társulat vezetői, akik közvettlenül irányítják a tömegoktatást, örömmel számolnak be jó eredményekről, mely például a „Harc a babona ellen” című előadásukkal értek el szinte a megyében és Debrecenben is.

A Társulat helyiségeiben keresik fel őket a Déri-műzeumban. A szobában „vörös sarok” díszes dekorációjával hívja magára a figyelmet. A falon Marx, Engels képei és feliratok: „Természettudomány fegyver az osztályharcban.” „A természet a dialektika próbaköve”. „Az egyetlen, mely elvezet az igazsághoz, a materialista állásponton álló tudomány”. Mind-mind nagy igazságnak hordozói ezek a jelmondatok és egyben jelzik a Társulat működését és célját is. Simon Zoltáné örömmel nyilatkozik az előadásokról:

— Igen sok helyen tartottuk meg a „Harc a babona ellen” c. előadásunkat és mindenütt nagyon szép eredményt értünk el. A megyében 22 területről jelentett be állami gazdaságban 5 géppalotán és különböző községekben vettük fel a harcot a tudomány fegyverével a nép között ma is divatozó babona ellen. A tények és a marxista igazság fényében elhagyultak a babonák világának sötét árnyai, szertefoszlott a különböző babonákhoz fűződő misztikus köd. Egyszerű hétköznapi esemény lett belőlük. Lelepleztük a tudósokat, javasasszonyokat és társait.

A továbbiakban még érdekes dolgokat tudunk meg

A BABONÁK ELLEN

indított felvilágosítási előadásokról. Egyik paraszter Nádudvaron Szanyi Imre — elmesélte, hogy minden reggel az urasághoz jár-tak 10 évvel ezelőtti munkáért koldujni. Hosszú sora kígyózott a szegényembereknek a földesúrhoz. — Egyik reggel fiával ment az urasághoz. Mikor már elindult hazulról, jutott eszébe, hogy otthon felejtette a pipáját. Hazaszalajtott a fiát, mert nem akarta, hogy a

visszafordulás elvigye a szerencsés-jét. Ezek szerint szerencsésnek kellett volna lennie, de bizony, a visszafordulás nélkül sem kapott munkát, sem akkor, azután sem.

Ez az egyszerű példa nagy hatással volt a hallgatókra. Az uraság nem adott munkát, kizsákmányolta a dolgozó népet, de igyekezett sötétségben tartani, igyekezett, hogy minél jobban hatalmába tartsa őket a babona, mert tudta, hogy így jobban hatalmába tudja őket tartani.

Az előadásokon, így például Nagycserén a Vörös Csillag termelőcsoportban szó volt a kuruzslásról is. Ez még rosszabb, mint a babona, mert nem egy kuruzslás szomorú halálesettel és temetéssel végződött a falusiak tudatlansága miatt. Például a javasasszony régen, a ma is divatos kiszólást

mondta a kutyaharapásra, mely falun bizony gyakran előfordult: „Kutyaharapást szörivel”. Így aztán a piszkos kutyaszórt, vagy ami szintén nem volt jobb, hamuját tették a sebre. Aki így gyógykezelte magát, boldog lehetett, ha csak a lába, meg a keze levágásával menekült és nem tettek le a sírba.

Az elmúlt rezsím szándékosan gondoskodott, hogy a dolgozók ne ismerjék meg a babonák mögé rejlő igazságot. Így külön Álmokönyveket, kalendáriumokat és egyéb mágikus könyveket nyomtattak és azt adták el a falun, meg a városban is a szegényebbek között. De mindezt a múlté. Ma már küzdünk a babonák ellen és a tudományos materializmus hozzásegít bennünket ahhoz, hogy küzdelmünk eredményes is legyen.

IGY DOLGOZTUNK!

A MUNKAERŐRENDESEK ELMONDJÁK, MILYEN MÓDSZEREKKEL ÉRTÉK EL A KIMAGASLÓ NAGY TERMÉSEREDMÉNYEKET

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján, november 7-én a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 88 dolgozó paraszt, állami gazdasági és géppalotás csoportot, termelőszövetkezeti csoportot tartott ki a Munkaerőrendező különböző fokozatúval. Kimagasló, az átlagot messze felülmúló terméseredményekkel érdemelték ki a magas kitüntetést és jutalmazást, amellyel egyben az egész dolgozó parasztságot, a termelésben élenjáró dolgozó parasztságot is elismerte, részben részesítette a kormányzat.

Hajdú-Bihar vármegyében is több kimagasló eredményt elért dolgozó parasztságot tüntetett ki az Elnöki Tanács. Balhajvíjáról két termelőszövetkezeti tag, Berettyóújfaluból egy géppalotás dolgozó, a Tiszántúli, a szomszédos vármegyék kitüntetett dolgozóit, a munka és béke kiváló hőseit, a mezőgazdasági szaktudományok területén az országban megismerték és becsülték. Megismerték kimagasló eredményeket is. Az elért eredmények ismerete azonban nem elegendő, hogy az ország dolgozó parasztsága, a falu, tanyák népe megismerje munkamódszereket is. Meg kell ismerni a dolgozó népnek a termelési eljárásokat, amelyeket ezeket az eredményeket elérték.

Az ipari munkások nem rejtik véka alá az újításokat, észrevételeiket, munkamódszereiket: tapasztalatukat tartanak, átadják munkamódszereiket.

hogy tartsák is használhasák és így emeljék a termelést.

A kitüntetett mezőgazdasági dolgozókra vár most az a megtisztelő és jelentős feladat, hogy feltárják, adják meg a mezőgazdasági szocialista szektorának, a termelőszövetkezeti csoportoknak, mint az egyéni dolgozó kis és középparasztságnak tapasztalataikat, munkamódszereiket, termelési eljárásokat.

256 MÁZSA CUKORRÉPAÁTLAC

Matis Pál dolgozóparaszt, a Dóza termelőszövetkezet növénytermelő brigádjának vezetője így tartja fel munkamódszerét.

— A megfelelő mennyiségű műtrágya és istállótrágya alkalmazásának valamint a minőségi növényápolásnak köszönhetően, hogy cukorrépából 256 mázsa átlagot értünk el holdankint. Négyzetméterenként 16 kg volt az átlag.

A műtrágyázást zömét már a múlt ősszel is a géppalotásunk végeztük. Vigyáztunk, hogy a géppalotás irak-torcái a 25 cm-es mélységet gondosan betartsák. Minden szem gabonát határidőre, elvetettünk. A vetésnél 150 kg szuperfoszfátot és 75 kg pótlólag használtunk. A gyomtalanítást ősszel és tavasszal is gondosan végeztük. Így értük el, hogy holdankint 17 m² területünkön volt átlagban az egyéni dolgozó parasztságot 10 mázsa átlagot.

Ma tartják városi konferenciájukat az MSZT küldöttek

A Magyar-Szovjet Társaság városi szervezete ma reggel 9 órakor tartja konferenciáját az MSZT Vörös Hadsereg-úti székházában. A konferencián a területi és üzemi alapszervezetek küldöttei vesznek részt, hogy megismerjék nagy tömegszervezetünknek további feladataival.

A titkári beszámoló során a városi titkár ismerteti a szerve-

zetet eddigi munkáját és a szervezet jövőbeni munkatervét.

Minden dolgozónak meg kell értenie, hogy az MSZT tagságának növelése a mostani kiélezett nemzetközi helyzetben többet jelent mint egyszerű szervezeti építést, hiszen a Magyar-Szovjet Barátság szervezetéhez tartozni a nemzetközi békétábor erősítését is jelenti.

Nagy a készülődés a megyében is

Az MSZT városi konferenciája után rövidesen sor kerül a megyei küldöttválasztó gyűlésre is. A megyei alapszervezetekben mindenütt nagy készülődés folyik. A községek, termelőszövetkezeti csoportok, állami gazdaságok,

géppalotások MSZT alapszervezetei már túlnyomórészt megválaszthatják küldötteiket a megyei konferenciára. Dolgozó parasztságunk is egyre jelentősebb számban fordul a Magyar-Szovjet Társaság felé. Tömegesen kéri a belépési nyilatkozatokat, mert meggyőződtek arról, hogy az MSZT soraihoz való belépésükkel a békétábor erősítik. Az eddig befutott jelentések nemcsak a tagság sorainak kiszélesítéséről számolnak be, hanem arról is, hogy igen sokan komoly termelési felajánlásokat tettek az MSZT I. országos kongresszusával kapcsolatban. A megyei titkárságra naponta tömegesen érkeznek a levelek, amelyek mind a taggyűlések megtartásáról és az újabb eredmények eléréséről számolnak be. Hajdúszovaton például régen egyáltalán nem volt MSZT szervezeti élet, most igen jelentős munkát végeznek. Kismarján, Berekböszörményben napról-napra újabb dolgozó parasztságot kéri felvételüket az MSZT-be. Hajdúböszörményben Fekete Sándorné 40 új tagot, Fazekas Gáborné 16 új tagot szervezett be, dr. Zolnai László és Györi Márton pedig a Magyar-Szovjet Társaság lapja, az Új Világ előfizetését emelte jelentősen a városban. — Nyíracsádon ahol eddig a tagdíj fizetés igen rosszul állt, a kongresszus tiszteletére 100 százalékos eredményt értek el. Földes 200 darab belépési nyilatkozatot kért. Tiszacsécsé 200 belépési nyilatkozatot, tagkönyveket és bélyegeket. A derecskei járás újabb 200 belépési nyilatkozatot, tagdíj könyvet s 300 bélyegot helyezett el.

logával szemben. Ez igazolta egyben a szövetkezeti, termelőszövetkezeti, nagyüzemi gazdálkodás előnyét is, az egyéni gazdálkodással szemben.

A MI ROZSUNK LETT A LECSZEBB

Hajdú János kitüntetett dolgozó parasztságot mondja:

Az ősi mélyszántást, a vetést, a növényápolást a minisztérium határozat szerint idejében és a legnagyobb gondal, a jó gazda gondosságával végeztük el. Rozsunkat szőlőtől mentes helyen végeztük el. A telen hőfokot készítettünk, kaporokévéket kaptunk le és ezzel igen sok csapadékot tartózkodtunk. Tavasszal, amikor már a föld megszáradt, meghengereltük a vetést. Utána három hétig peltával hínertük be, majd erősen megfogtunk. Mondhatnám úgy is, hogy nem kíméltük a vetést. Viszont nagyon szépen kidőlt és dűsán megkórósodott. Így értük el, hogy a határban a mi rozsnak volt a legzsebb.

Őszi árpánál a 20-45 mázsa átlagot úgy értük el, hogy az arpat borsó után vetettük. Nemcsak tavaly, idén is így csináltuk és remélem, hogy ez az eljárás jövőre is igazol bennünket.

A dolgozó parasztságot bizonyára megtárgyalja, megvitátja a feltárt munkamódszereket. Megvitátja és oktatja — követi.

A közúti közlekedés új rendje

A hivatalos lap mai száma rendeletet közöl, amelyben a belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter a közutak közlekedésének rendjét szabályozza. A rendelet indoklásában kifejti, hogy népgazdaságunk fejlődése és tervgazdaságunk sikere magával hozta a közúti forgalomban résztvevő járművek — elsősorban a gépjárművek — számának nagyarányú emelkedését is. A dolgozók életének, testi épségének biztosítása és a népvagyon fokozott védelme teszi szükségessé a közlekedés rendjének és a közúti forgalomnak újból való szabályozását.

A rendelet tartalmazza a közutak közlekedésével kapcsolatos általános rendelkezéseket, a közlekedés rendjének biztosítását. Részletesen felsorolja a használandó jelzőtáblákat és jelzéseket, a közterületfoglalással kapcsolatos intézkedéseket.

Részletesen foglalkozik a járművek és a gyalogjárók közlekedésének szabályozásával. Külön intézkedéseket tartalmaz a kerékpárokra, az állatokkal vontatott járművekre, a gépjárművekre, motorkerékpárokra.

Az eddig befutott jelentések nemcsak a tagság sorainak kiszélesítéséről számolnak be, hanem arról is, hogy igen sokan komoly termelési felajánlásokat tettek az MSZT I. országos kongresszusával kapcsolatban. A megyei titkárságra naponta tömegesen érkeznek a levelek, amelyek mind a taggyűlések megtartásáról és az újabb eredmények eléréséről számolnak be. Hajdúszovaton például régen egyáltalán nem volt MSZT szervezeti élet, most igen jelentős munkát végeznek. Kismarján, Berekböszörményben napról-napra újabb dolgozó parasztságot kéri felvételüket az MSZT-be. Hajdúböszörményben Fekete Sándorné 40 új tagot, Fazekas Gáborné 16 új tagot szervezett be, dr. Zolnai László és Györi Márton pedig a Magyar-Szovjet Társaság lapja, az Új Világ előfizetését emelte jelentősen a városban. — Nyíracsádon ahol eddig a tagdíj fizetés igen rosszul állt, a kongresszus tiszteletére 100 százalékos eredményt értek el. Földes 200 darab belépési nyilatkozatot kért. Tiszacsécsé 200 belépési nyilatkozatot, tagkönyveket és bélyegeket. A derecskei járás újabb 200 belépési nyilatkozatot, tagdíj könyvet s 300 bélyegot helyezett el.

A megyei MSZT alapszervezeteknek szilárd elhatározása, hogy politikai munkájukat az elkövetkezendő időben sokkal jobban kiszélesítik, aktivistáik számát megsokszorozzák, taggyűléseket rendszeresen tartanak és minden tag legalább két új tagot szervez be a Magyar-Szovjet Társaságba.

Forgalomból kikerülő bélyegek

A közlekedési és postaügyi minisztérium közli, hogy a centenárius bélyegeket, továbbá a Petőfi Szakszervezeti Világszövetség a felszabadulási, a május 1-i, a sakkvilágbajnokjelölték versenye, valamint a bélyegmüzem emlékbélyegeket január hó 31-ét kivonják a forgalomból. Ezeket a bélyegeket tehát január végéig fel kell használni.

Pocsaji dolgozó parasztságot példát mutattak...

Pocsaj dolgozó parasztsága a múlt nap gyűlést tartott. B Nagy József 7 holdas dolgozó kisparaszt szólalt fel elsőnek, amikor szóba kerültek az időszaki mezőgazdasági kérdések, a terménybegyűjtés, szállítási szerződés kérdése.

— 100 százalékra teljesítettem a terménybeadást — mondotta, — a szállítási szerződéssel. 10 mázsa tengerit kötöttem le az államnak, 500 százalékra teljesítettem a begyűjtést, a takarmánybegyűjtést 730 százalékra, napraforgónál 6 mázsa kötöttem le szállítási szerződéssel. A békeharc sikere érdekében, hogy újabb csapást mérjek a háborús gyűjtőparasztra az imperialistákra, — újabb felajánlást teszek: egy mázsa tengerit ajánlok fel.

Kun Gábor 9 holdas dolgozó parasztságot jelentette be, azután, hogy a terménybegyűjtés sikere és sokozása érdekében, „C” vetési jegyre 1 mázsa szemes tengerit ajánl fel.

A dolgozók bizalma a Magyar-Szovjet Társaság első kongresszusára küldöttnek jelölt: ezt akarom meghálálni, amikor a felajánlást megteszem. Szívesen teszem, mert mi a Népköztársaságban boldog, felszabadult életet élünk, nem Tito Jugoszláviá-

jában élünk, ahol a terror kizsákmányolás uralkodik...

Kocsis Imre 12 holdas középparaszt szintén felajánlást tett: teljesítjük a begyűjtést, — mondotta —, felajánljuk feleslegeinket, hogy megháláljuk az ipari munkásoknak a sok új gépet, tevényt, biztosítani akarjuk a dolgozók ellátását. Dolgozó parasztságot is hasonló felajánlásra hívom fel.

A pocsaji dolgozó parasztságot egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy követik Kerecsi József vértesi középparasztnak az újságokban is közzét felhívását és mindent elkövetnek a termény, takarmánybegyűjtés sikere érdekében.

Kun Gábor, B. Nagy József, Kocsis Imre pocsaji dolgozó parasztságot, akik tanácsagok is, ugyanakkor versenyt hirdetnek ki Pocsaj dolgozó parasztságot, az egész községet, hogy három napon belül beadják termény- és takarmányfeleslegeiket. A tanács tagjai, a népvélelők is munkába állnak és mindent elkövetnek, hogy a dolgozó parasztságot körében tudatosítsák a versenyt és a dolgozó parasztságot felajánlásokra hívják fel.

8 oldal

Megperdülhet a dob, jöhet A CIGÁNYTÁNC!

Lelkes próbákkal készül bemutatóra a Népi Művészegyüttes táncosportja

...egy... kettő... egy...
kettő... Húzd ki magad Sós,
Egy lépést előre... Vámos ne
pipálj... Most jó... egy...
kettő...

Talán mégis csak meg lehet érteni egyszer ezeket a főrészvezényzavakat. Hát hogyne, csak az ajtóból figyeljük a gyakorlatokat. Lépjünk be a Magyar-Szovjet Társaság nagytermébe, ahol most éppen a megyei tanács népi művészegyüttesének táncosportja tartja szokásos heti próbáját. A csoport vezetője, Mikulási Béla fogad és azonnal szinte egy szuszra sorolja el a csoportban folyó munka fontosabb eseményeit:

Hetente háromszor három órán keresztül tartunk táncpróbákat: szerdán, pénteken és szombaton. A táncgyakorlatok között Bacsó Alexandra tart állandóan felőrs baletgyakorlatot. Bacsó Alexandra, mikor Naszlij Vajnonnen, a moszkvai Nagy Színház Sztálin-díjas szovjet balettmestere Magyarországon tartózkodott, felutazott Budapestre és a nagy mestertől tanulta meg

A „VAJNONENI-ISKOLA”

anyagát. Ezt az anyagot veszi át most a Népi Együttes tagjaival is. A Vajnoneni iskola lehe tővé teszi, hogy a legnehezebb variációkat is könnyen elsajátítsák és megcsinálják a fiatal táncosok.

Harminnyolc tagja van a csoportunknak... Azaz, hogy negyven — kiált fel örömmel Mikulási Béla és az ajtón most belépő fiú és lány felé indul. Ok a legfrissebb, sőt a legjobb erőnk — magyarázza lelkesen. Farkas Gyula és Bodó Etelka Szatmárköri től. A célnak ugyanis az — teszi hozzá — hogy minél több vidéket szervezzünk be a népi együttesbe, akik nek mozdulatában ősi szépségben és érintetlenségében láthatjuk a népi táncokat.

Most négy tánc kidolgozása van napirenden a próbákban. Az egyik egy kunsági tánc, úgynevezett „Kunkalásos”. A tánc már nem él a Kunságban, minket is a véletlen segítette hozzá. Egy öreg kunsági asszonnyal találkoztunk Debreczenben, az ő beszéde alapján jegyeztük le.

Másik táncunk egy hortobágyi kanász-, illetve juhásztánc. A koreográfiáját a Hortobágyon talált motívumokból állítottuk össze.

A HARMADIK TÁNCUNK

A legérdekesebb és a legértékesebb gyűjtés. Ez egy cigánytánc, az összes cigánytáncok tánclepleseinek felhasználásával, több témában. Érdekes a cigánytáncgyűjtésnél, hogy szinte nincs vége a kutatásnak. Haladunk a tánc nyomában, mert minden egyes cigánycsaládnál még tudnak valaki ismerőst vagy rokont a szomszéd faluban, aki szintén új táncot tud, s ha azt felkeresésük, az is újabb útbaigazítást ad. Szóval ezen a téren gazdag az anyagunk. Erre a táncra nagy súlyt helyezünk. Teljesen felkészülve mutatjuk majd be, akkor megperdülhet a dob és jöhet a cigánytánc! Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmárt is átkutatjuk teljesen a cigánytáncok

után. A cigánytáncokat filmre is vesszük és bent a csoport tagjai előtt levetítjük. Így lehet igazán tanulni.

Negyedik táncunk a szatmárköri től, szintén nagyon érdekes és nagyon szép.

A zenét is a helyszínen gyűjtöttük. Rubányi Vilmos dolgozta fel őket. A hortobágyi dalokat pedig Csövek Lajos, a többieket Szabó Emil karnagy. A gyűjtést a Néprajzi Intézettel és a Déri Múzeummal karöltve végessük. A munkában különösen kitűnik Krikszán Erzsébet és Béres András.

December 21-re már bemutatót akarunk az eddig tanultakból. Még nem a teljes műsorból hanem azt a számot adjuk, amelyik a legjobban megy már. A próbák mellett külön munkánk is lesz hamarosan.

A CSOKONAI SZÍNHÁZ

legközelebbi bemutató darabjában a „Házasság hozományával” kolhozvígjátékban táncolunk. December 7, 8, 9-én itt lesz Ligeti Mária koreográfus Budapesti től, aki beállítja a táncokat, a bemutató 17-én lesz.

Míg beszélgetünk, a lányok és fiúk újra felsorakoznak. Cséka Alajosné a zongorához ül. Hatperces bemelegítő következik. Közben Mikulási Béla még elmondja, hogy állandóan járnak ki autóval vidékre. Táncbrigádokat alakítanak és ezek adnak műsorokat a falusi kultúrthelyekben, termelőcsoportokban és állami gazdaságokban.

Véget ért a beszélgetésünk... De a próba tovább folyik. Lelkesen gyakorolnak a fiatalok. Amint elérkezik a Népi Együttes bemutakozásának napja kézen kidolgozva állanak a táncok. Megperdül a dob, lebennnek a színes rokokók, cigánytánc lobban a színen, eleven, mint a tűz...

SZÍNHÁZ

MA FÉL 10-KOR
NYILVÁNOS FŐPRÓBA,
ESTE BEMUTATÓ

Lavrenyev: „Amerika hangja” c. színművét ma délelőtti nyilvános főpróba keretében mutatja be a Csokonai-színház prózáj együttese. Az író ebben a darabjában rávilágít az amerikai imperialisták háborús mesterkedésére, lerántja a leplet az új háborúra uszítókról, megmutatja, hogyan fest valójában az amerikai életforma, az amerikai demokrácia. De ugyanakkor bemutatja a béke erőit is, melyek egyre hatalmasabbak lesznek Amerikában is.

MŰSOR:
Vasárnap délelőtt fél 10 órakor: Nyilvános főpróba: Amerika hangja.
Vasárnap este 7 órakor: Amerika hangja Bemutató előadás.
Hétfőn este 7 órakor: Amerika hangja. Madách-bérelt.
Kedden este 7 órakor: Amerika hangja. Sztaniszlavszkij-bérelt.
Szerdán este 7 órakor: Amerika hangja. Vörösmarty-bérelt.
Csütörtökön este 7 órakor: Amerika hangja. Csokonai-bérelt.

MOZI

„SUSA”
Hétfőn újabb nagyszerű olasz film szerepel a debreceni mozik műsorán. A Béke-mozi „Susa” címen mutatja be a legújabb olasz filmet, mely a háború utáni olasz filmgyártás egyik büszkesége.

Hírek

Várható időjárás; Mérsékelt déli szél, megélekedő délnyugati, nyugatira, később északnyugatra forduló szél. Erősen felhős idő, főleg nyugaton eső. A magasabb vidékeken havas eső. A hőmérséklet átlagánál emelkedik.

RADIOMŰSOR. Vasárnap. Kessuth-rádió — 7. Zenei vasárnap reggel. Utána: naptár. — 8. Hírek. — 8.30. Szív küldi szívnek szívesen. 9. Hány János legújabb kalandjai. 10. Egy fau — egy nóta. 10.45. Külgyi negyedóra. 11. Acél és salak. 11.23. A Rádiózenekar játszik. 13. Zenés posta. 14.10. Tarka muzsika. 15.30. „Csizmeselés.” Rádiójáték. 16.30. Hangfenn. 16.40. Baletzene. 17. A Partos békéért, népi demokráciáért c. lep. ismertetése. 17.15. Albán népzene. 17.40. Kénes Kalandtár. 19. Szabadság és ökle. 20.20. Anyák megemlékezője. 21.20. Hangképek a vasárnap sportjéről. 21.55. Totóhírek. 22.15. Tánczene — 23.15. Hangfelvétel. — P. ö. rádió. 8. Vidám táncok — 8.30. Falurádió. 9. Református vallásos felőrs. 9.30. Komoly zene. 10.15. Könyv zene. 11. Miska bácsi lemezlelője. 11.30. Előadás. 12.05. Déli muzsika. 13.05. Színes muzsika. 14. Tánczene. 14.30. A Szovjetunióban járt parasztküldöttég beszámolója tapasztalatairól. 15. Kérdés — felelet. 15.20. Ungár Imre zongorázik. 15.45. Szórakoztató zene. 16. Gyermekszínház. 16.40. Szív küldi szívnek szívesen. 17. Vörösmarty Mihály. 17.40. Tánczene. 17.50. Hangképek a vasárnap sportjáról. 18.40. Texasi örökség. 20.10. Orosz Julia énekel. 20.30. Baletzene. 21.30. Operarészletek. 22. Vidám téli este. 22.45. Lengyel dallamok.

Népművészet 1950. évi. 4—10. Hétfő: Szemesabágyos, borsos t. kény. burgonyával — Kedd: Karfiollevés, főtt tésztával — Szerda: Bográcsgulyás, lédarab pogácsa — Csütörtök: Húslevés tésztával, vadashús gomboccal. — Péntek: Rántott szelet burgonyával, ekelevél — Szombat: Lebbenes évsz. borjennütől főzéllel.

A debreceni Járőrszolgálat U. V. szakszervezeti kultúrscsoportja szombaton este táncokkal egybekötött műsoros estét rendezett, melynek listája jövedelmét honvédségünknek ajándékozandó zászló céljára fordítja. A jólsikerült műsorban az énekkar és a táncgyűjtés kiemelkedő szerepet. A kultúrscsoport és a sportolók szereplésével kelkesen megtapsolták a dolgozókat.

Ismerd meg a Szovjetuniót címmel december 4. és 10. között előadásokat rendez a Magyar-Szovjet Társaság az üzemekben és a területi szervezetekben egyaránt. Az első előadás a központi előadások ismertetik a dolgozókkal, hogy népünk mit köszönhet a Szovjetunióknak és bölcs vezérének, a nagy Sztálinnak.

Gyujtogatás miatt őrizetbe vették Varga László nyírcsádi. Zrínyi-utca 80. szám alatti lakost. Varga László a kulákokhoz húz. 63 holdas kulákszonnyal vett feleségül. A múlt nap tűz támadt a tanyán: leégett a dohánypajta, amely 15 méter hosszú, 6 méter széles, 5 méter magas. Nagyobb mennyiségű dohány és 700 kéve kukoricaszár égett el. A tűzről Varga nem értesítette a tűzoltóságot és hatóságát. Olyan adatok merültek fel, hogy a tűzét gyujtogatás, vagy súlyos gondatlanság okozta. Varga és felesége között előzőleg szóváltás támadt és ezután támadt a tűz. Varga elismeri, hogy este járt a dohánypajtaiban, gyufával kereste feleségét és akkor eldobta a gyufát. A vizsgálat még folyik.

HIRDESSZEN

a „DEBRECZEN”-ben!

— 147 darab báránybőr rejtegetett id. Nagy Károly hajdúszoboszlói szücs. A báránybőröket feketén, engedély és kiutalás nélkül szerezte meg. Őrizetbe vették, beszállították a debreceni megyei bíróság fogházába. A közellátás érdekében veszélyeztető cselekmény miatt indult meg ellene az eljárás.

— Az állami zeneiskola értesíti a munkacsoport tagjait, hogy a gyűlés december 7-én, csütörtökön 12 óratól 1 óráig lesz megtartva.

9 oldal
1950 december 3.

Sáp és Dancsháza 145 százalék

Díszoklevelet kap a község és az élenjáró dolgozó parasztság

A termény- és takarmánybegyűjtésnél, az egyesített terv teljesítésénél kiugró eredményt ért el Sáp, Dancsháza és Földes. Sáp 145, Dancsháza 131, Földes 103 százalékos eredményt mutatott fel, a legjobbat Hajdú-Biharban, Báránd 100, Tiszagyulához 89, Újtikos 82 százalékos eredményt ért el.

Földes község már átvette a jó teljesítmény jutalmát, a megyei tanács díszoklevelét adott a községnek, az élenjáró dolgozó parasztság oklevelét kaptak elismerésképpen.

Vasárnap Sáp és Dancsháza is átveszi a jól megérdemelt, az elsőnek járó jutalmát és kitüntetését, az okleveleket. Ünnepelesen adják át a két községnek a megyei tanács díszoklevelét és a dolgozó kis- és középparasztságok oklevelüket. Sáp

pon Monoczi József a begyűjtést 100 százalékra teljesítette és újabb felajánlást tett. 50 kiló szemestengerit ajánlott fel. Ispán József, Demjén Gábor, K. Topa Lajos és Cs. Topa Albert, akik szintén 100 százalékban tették eleget a begyűjtési kötelezettségnek, 1 mázsa és 50 kiló szemestengeri felajánlást tettek. Ezek kapnak most elismerő oklevelet.

Dancsházán a takarmánybegyűjtésben váltak ki: Bagosi Imre 4 holdas dolgozó paraszt, aki 52) százalékosra teljesítette a begyűjtést. Oláh Albert 6 holdas 300 százalékosra, Elek Lajos 5 holdas 428 százalékosra, Kóti Lajos 4 holdas 525, Elek Imre 2 holdas 430 százalékosra teljesítette a begyűjtést, újabb felajánlást is tettek. Szintén elismerő díszoklevelet kapnak.

A DEBRECENI PIAC

A szombatj piacot a nagy felhőzet jellemzte. Különösen a baromfi piacon volt igen nagy a forgalom. A háziasszonyok könnyen választhattak a nagy számban piacra került hizott kacsák, libák, csirkék között. Tojás is bőven volt.

A zöldségpiacon különösen sok kelkáposztát, karfiót, karalábét, leveleszöldséget láttunk. Kiss tétebben káposzta, spenót és sóska is volt.

A gyümölcspiacon az alma a legkeresettebb cikk, de sokan vásárolják a szőlőt, birsalmát és diót is.

Arak: hizott kacsá 11—12, liba 9. — Kelkáposzta 1.40—1.70, karfiol 2—2.30, karalábé darabja 30—60, káposzta 1.20—1.50, savanyúkáposzta 2.50, spenót, sóska 3—5, alma 3—6, borsalma 3—4, szőlő 5 4—5, dió (héjjal) 8, dióhéj 18—28, mandula 32—36.

Olaszországban nagy zenei ünnepeket rendeznek Verdi halálának 50. évfordulója alkalmából. Az előkészítő bizottság már szétküldte a meghívókat. A meghívottak között van a többi között Dimirij Prokofjev a világhíres szovjet zeneszerző is.

A Bolyai János Matematikai Társulat december 7-én, csütörtökön este 6 órakor a Központi Egyetem Matematikai Intézetében tartja legközelebbi ülését. Előadó: dr. Szép Jenő főiskolai tanár. Előadásának címe: „Egyszerű csoportokról”.

Uj beteglátozási rend a tüdőbeteggyógyintézetben. A betegek nyugalma érdekében heti két napra korlátozták a látogatásokat a tüdőbeteggyógyintézetben, szerdán délután 3—6 óráig és vasárnap délelőtt 11—1 óráig, délután pedig 3—6 óráig látogathatók meg a tüdőbeteggyógyintézetben fekvő betegek. Itt közöljük egyben több olvasónk kérésére a debreceni klinikán érvényes beteglátozási rendet: belklinikai délután 2—4-ig, sebészeti klinika délelőtt 11—12-ig, délután fél 2—fél 4-ig, idegklinikai: délután 2—4 óráig, szülészeti és nőgyógyászati klinika: délelőtt 10 óratól este 7 óráig, szemklinikai: délelőtt 10 óratól este 7 óráig egyfolytában, gyermekklinikai: hétköznap délután fél 3—fél 4-ig, vasárnap délután 3—5-ig, fül-orr-gége klinika: délután 2—4-ig, bőrklinikai: vidékieknek 2—4-ig, helybelieknek fél 6—7-ig, vasárnap 2—4-ig. A kórházban 2—4-ig és este 6-tól

Pável Bikov, a kiváló szovjet gyorsforgó esztergályos, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának képviselője a háború utáni években már az ötödik öt éves terv feladatát teljesíti és ezidőztartól az 1970. évi tervén dolgozik.

HAJLI A VEREKEDÉS UTÁN

A debreceni egyetemi klinikai tegepre beszállították Oláh Sámuel 45 éves matészalkai földművesét, aki öszzeszóllalkozást követő verkedés során életveszélyesen megsérült. A klinikán behalt sérüléseibe. — A verkedés ügyében folyik a vizsgálat, a halóság elrendelte Oláh holttestének felboncolását.

A Csokonai Vitéz Mihály-gimnázium és tanítóképző báb-színház csoportja ma délelőtt 10 órai kezdettel a Csokonai-gimnáziumban (Szent Anna-utca 17. sz.) az I. emeleti nagytérben báb-színház előadást tart. Minden érdeklőt szerettel hív és vár a bábjaász csoport.

BOLTI TOLVAJOKAT FOGTAK EL

A debreceni rendőrség szombaton két bolti lopás tettesét vette őrizetbe. Adám Jánoson hosszúpályi lakostól az egyik állami áruházban ellopottak 375 forintot, amint a boltban válogatott az árak között. A tettes Fekete Sándorné Bakó Róza hajdúbüszögényi lakos, akinél a pénzt meg is találták. Egy másik áruházban Beke Gézné derceksői asszonyt loptak meg, pénzt, értéktárgyait emelte el a tolvaj. A tettest Farkas Ferencné tisztifüredi asszony szeméjében fogta el a rendőrség. A bolti tolvajok ellen megindult az eljárás.

A HAJDÚ-BIHARMEGYEI TANÁCS

végrehajtó bizottsága rendezésében szombaton délután tartotta meg alakuló díszgyűjtését a megyei tanács népi művészegyüttese.

DEBRECEN VÁROS PÉNZÜGYI

osztálya nagyobb mennyiségű tengeriszórt vásárol. Szóbeli ajánlatokat kéri minél több a városnéző I. emelet 18. szobába eljutani.

VIG

Ma 11, háromnegyed 2, 4, hatnegyed 7 és egyháromnegyed 9 órakor
Hétfőn: háromnegyed 4, 6 és 8-kr

TRUBADUR

METEOR

Ma 10 órakor ma iné 1 Ft-os hely árakkal:

TALPALATNYI FÖLD

Délután háromnegyed 3, 5 és egy-negyed 8 órakor

TRUBADUR

Hétfőn: 3, 5, 7 órakor

SUSA

(Fiuk a rás mögött)
Uj olasz film

BEKE

Ma 11 órakor Politikai iskolai elő-adásoroztatban matiné

TALPALATNYI FÖLD

Magyar film
2, 4, 6, 8 órakor utóféria
1 és 2 forintos helyárakkal:

DÖNTŐ FORDULAT

Hétfőn: 3, 5, 7 órakor

SUSA

(Fiuk rás mögött)
Uj olasz film

